

**ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ
ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ**

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ

(περίοδος αναφοράς 22-6-2017 έως 31-12-2017)

Πίνακας Περιεχομένων

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	4
ΜΕΡΟΣ 1ο : ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Π.....	7
1.1. ΑΠΟΣΤΟΛΗ	7
1.2. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ.....	8
1.3. ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ.....	10
1.4. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	11
1.5. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ.....	12
1.6. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ	15
1.7 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑ	17
1.7.1. ΕΣΟΔΑ- ΔΑΠΑΝΕΣ- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ	17
1.7.2. Η ΚΡΑΤΗΣΗ ΤΟΥ 0,06%	18
1.8. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ.....	19
1.8.1. ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	19
1.8.2. Ο ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	20
1.8.3. ΚΩΛΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ	20
ΜΕΡΟΣ 2ο : ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Π.....	22
2.1 ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ	22
2.2. ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ.....	22
2.3. ΠΑΡΑΒΟΛΟ	23
2.4. ΑΣΚΗΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	24
2.5. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ.....	25
2.6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ.....	25
2.7. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΜΕΤΡΑ.....	26
2.8. Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	27
2.9. Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΚΗΡΥΞΗΣ ΑΚΥΡΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	28
2.10. ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ.....	29
ΜΕΡΟΣ 3ο : ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Π. ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (22-6-2017 έως 31-12-2017)	31
3.1 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	31
3.1.1. ΠΛΗΘΟΣ ΚΑΤΑΤΕΘΕΙΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	31
3.1.2. ΦΥΣΗ ΤΩΝ ΠΛΗΤΤΟΜΕΝΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΝΑΘΕΣΗΣ.....	33
3.1.3. ΠΛΗΘΟΣ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΛΗΨΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ	35
3.1.4. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΩΝ ΑΡΧΩΝ/ΑΝΑΘΕΤΟΝΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ...	35

3.1.5. ΦΥΣΗ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΚΑΘΩΝ Η ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗ	36
3.1.6 ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ.....	36
3.1.7 ΧΡΟΝΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	39
3.1.8. ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ.....	42
3.1.9. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	45
3.2 ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	46
ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ.....	49
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	51
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.....	52
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ.....	59

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Η έγκαιρη δικαστική επίλυση των διαφορών γενικά και, συνακόλουθα, η βάσει των πορισμάτων της νομολογίας δράση της διοίκησης, αποτελούν άμεση επιδίωξη και προτεραιότητα κάθε έννομης τάξης στο πλαίσιο λειτουργίας του κράτους δικαίου.

Στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, ο στόχος αυτός έχει καταστεί αντικείμενο διεξοδικών επιστημονικών συζητήσεων με σημαντικά συμπεράσματα και κατευθυντήριες οδηγίες, ήταν δε και ο πυρήνας αλληπάλληλων νομοθετικών παρεμβάσεων χωρίς, όμως, συνέχεια και συνεκτικότητα μεταξύ τους και, κυρίως, χωρίς προσήλωση αποκλειστικά και μόνον στον παραπάνω στόχο.

Η δημιουργία, επομένως, ενός συστήματος αποτελεσματικής προδικαστικής προστασίας, ικανού να προβλέψει και συνάμα να αποτρέψει πραγματικές στρεβλώσεις και να εκφράσει την επιταγή ταχείας διεκπεραίωσης των διαδικασιών, αποτέλεσε μέλημα και επιδίωξη του εθνικού νομοθέτη για την επίλυση των συγκεκριμένων διαφορών, κατά τον τύπο και την ουσία, υπό το πρίσμα των κανόνων του εθνικού και του ενωσιακού δικαίου.

Ήδη, από τη δεκαετία του 1980, κατέστη σαφές ότι το σύστημα ρύθμισης των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων που υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής των ενωσιακών Οδηγιών θα έμενε κενό περιεχομένου εάν δεν συνοδευόταν από ένα παράλληλο σύστημα παροχής έννομης προστασίας.

Για το λόγο αυτό υιοθετήθηκαν οι αποκαλούμενες ως “δικονομικές οδηγίες”¹, βασική επιδίωξη των οποίων αποτελεί η θέσπιση αποτελεσματικών και όσο το δυνατόν ταχύτερων μέσων προσφυγής κατά αποφάσεων αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων που παραβιάζουν το ενωσιακό δίκαιο κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, προκειμένου να αποτρέπεται η δημιουργία

---

¹ Οδηγίες του Συμβουλίου με αρ. 89/665/ΕΟΚ της 21ης Δεκεμβρίου 1989 για τον κλασικό τομέα και 92/13/ΕΟΚ της 25ης Φεβρουαρίου 1992 για τους εξαιρούμενους τομείς όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2007/66 ΕΚ της 11ης Δεκεμβρίου 2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και ισχύουν, κατόπιν διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής τους με την Οδηγία 2014/23/ΕΕ όπου προστέθηκαν στο πεδίο εφαρμογής τους οι συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών.

πραγματικών καταστάσεων ικανών να βλάψουν τα έννομα συμφέροντα των διαγωνιζομένων αλλά και του δημοσίου συμφέροντος, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ταχεία διεκπεραίωση των μέσων προσφυγής, ώστε να μην παρακωλύεται για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο η πρόοδος των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

Στο πλαίσιο της «δικονομικής αυτονομίας» τους τα Κράτη Μέλη, με γνώμονα τη δημιουργία ενός «αποτελεσματικού πλέγματος προστασίας» έχουν τη διακριτική ευχέρεια επιλογής είτε της δικαστικής επίλυσης των σχετικών διαφορών ή του συνδυασμού εξωδικαστικής και δικαστικής, στη συνέχεια, επίλυσής τους.

Υπό το πρίσμα των διαπιστώσεων αυτών, ο νομοθέτης, αξιοποιώντας και τη διαμορφωμένη σχετική διοικητική και δικαστική εμπειρία, αναμόρφωσε το εθνικό σύστημα παροχής έννομης προστασίας κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης των δημοσίων συμβάσεων, προκρίνοντας, έναντι του ισχύοντος έως τότε συστήματος αμιγούς δικαστικής προστασίας, ένα μικτό σύστημα παροχής έννομης προστασίας, με συνδυασμό εξωδικαστικής και δικαστικής επίλυσης των αναφυομένων διαφορών.

Στο σύστημα αυτό, η Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.), της οποίας η σύσταση προβλέπεται στο άρθρο 347 του ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α147/8-8-2016), αποτελεί το αρμόδιο κεντρικό διοικητικό όργανο επίλυσης διαφορών που προκύπτουν κατά τη διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

Η καινοτομία των νέων ρυθμίσεων, σύμφωνα με τις Οδηγίες 89/665/ΕΟΚ και 92/13/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκαν, συνίσταται στο ότι προκρίθηκε σύστημα έννομης προστασίας κατά τη διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, με το οποίο οι εξουσίες λήψης προσωρινών μέτρων, ακύρωσης παρανόμων αποφάσεων των αναθετουσών αρχών και των αναθετόντων φορέων ανατέθηκαν, το πρώτον, σε μια ανεξάρτητη διοικητική αρχή, η οποία περιβάλλεται, τόσο σε επίπεδο οργάνου όσο και των Μελών της, με τα εχέγγυα λειτουργικής ανεξαρτησίας και όχι σε δικαστήριο.

Η επιλογή αυτή δεν έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του Συντάγματος «περί οργάνωσης και δικαιοδοσίας των δικαστηρίων», εφόσον δεν ανατέθηκε στην Α.Ε.Π.Π. η αρμοδιότητα επίλυσης διαφορών με δύναμη δεδικασμένου, αλλά η

άσκηση διοικητικού έργου, το οποίο δεν διαφέρει από το έργο των άλλων διοικητικών οργάνων που αποφαίνονται επί ενδικοφανών προσφυγών².

Υπό τις παραπάνω διαπιστώσεις, η παρούσα 1^η ετήσια έκθεση πεπραγμένων της Α.Ε.Π.Π., η οποία καλύπτει την περίοδο από 22 Ιουνίου 2017 έως και 31 Δεκεμβρίου 2017 επιχειρεί μια συνολική, συστηματοποιημένη και περιεκτική αποτύπωση του ρόλου, του έργου και του τρόπου λειτουργίας της Αρχής, αλλά και των πεπραγμένων της κατά τους έξι (6) πρώτους μήνες της λειτουργία της, κατά τις προβλέψεις και του άρθρου 359 του ν. 4412/2016³. Η έκθεση διαρθρώνεται σε 3 μέρη:

- ΜΕΡΟΣ 1^ο : ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ
- ΜΕΡΟΣ 2^ο : ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Π.
- ΜΕΡΟΣ 3^ο : ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Π ΓΙΑ ΤΟ 2017

---

² Προβλέπεται το δικαίωμα άσκησης αιτήσεως ακυρώσεως και αιτήσεως αναστολής κατά των αποφάσεων της Αρχής ενώπιον, κατά περίπτωση, των αρμοδίων διοικητικών εφετείων ή του Συμβουλίου της Επικρατείας

³ Άρθρο 359: « η Α.Ε.Π.Π. συντάσσει το πρώτο τρίμηνο κάθε έτους έκθεση πεπραγμένων ...η έκθεση αυτή, αφού κοινοποιηθεί αναρτάται στην ιστοσελίδα της Α.Ε.Π.Π.»

ΜΕΡΟΣ 1ο : ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Π.

1.1. ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Η αποστολή της Α.Ε.Π.Π., όπως εξειδικεύεται στο κείμενο του ιδρυτικού της νόμου (ν. 4412/2016) συνίσταται στην επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης συμβάσεων δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, ύστερα από την άσκηση προδικαστικής προσφυγής. Η καθ' ύλην αρμοδιότητα της Αρχής εκτείνεται στις διαφορές που προκύπτουν κατά τη διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων του ν. 4412/2016, συμφωνιών πλαίσιο, συμβάσεων παραχώρησης και δυναμικών συστημάτων αγορών, καθώς και των τροποποιήσεών τους, με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ και ανεξάρτητα από τη φύση τους.

Η κατά χρόνο αρμοδιότητα της Αρχής εκτείνεται σε διαφορές που αναφύονται από πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες εκδόθηκαν ή συντελέστηκαν από την αναθέτουσα αρχή/αναθέτονα φορέα στο πλαίσιο διαγωνιστικής διαδικασίας που ξεκινά:

- για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών και προμηθειών, μετά την 26^η Ιουνίου 2017,
- για τις δημόσιες συμβάσεις δημοσίων έργων και μελετών και τις συμβάσεις παραχώρησης με εκτιμώμενη αξία άνω των πέντε εκατομμυρίων διακοσίων είκοσι πέντε χιλιάδων (5.225.000) ευρώ χωρίς ΦΠΑ, μετά την 1^η Ιανουαρίου 2018,
- για τις δημόσιες συμβάσεις δημοσίων έργων και μελετών και τις συμβάσεις παραχώρησης με εκτιμώμενη αξία από εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ έως τα πέντε εκατομμύρια διακόσιες είκοσι τέσσερις χιλιάδες εννιακόσια ενενήντα εννέα (5.224.999) ευρώ χωρίς ΦΠΑ, μετά την 1^η Μαρτίου 2018⁴.

---

⁴ Άρθρο 379 παρ. 7 ν.4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 50 του ν.4446/2016, τροποποιήθηκε με το άρθρο 54 παρ. 2 του ν.4465/2017 και το άρθρο 47 παρ. 17 του ν.4472/2017 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 87 του ν. 4478/2017.

Η Α.Ε.Π.Π. απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας, υπόκειται μόνο στον έλεγχο της Βουλής, ενώ αποκλείεται ο έλεγχος και η εποπτεία από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές.

1.2. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ

Η Α.Ε.Π.Π σε πλήρη συγκρότηση αποτελείται από 31 Μέλη, εκ των οποίων 1 Μέλος είναι ο Πρόεδρος, ενώ θεωρείται ως νόμιμα συγκροτημένη αν έχουν διορισθεί τα μισά τουλάχιστον από αυτά.

Ο Πρόεδρος, Φώτιος Θ. Κατσίγιαννης, ο οποίος διαθέτει την ιδιότητα του δικαστικού λειτουργού (Πρόεδρος Εφετών Διοικητικών Δικαστηρίων ε.τ.), επελέγη από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, διορίσθηκε με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου και στις 8 Αυγούστου 2017 ορκίστηκε ενώπιον του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κ. Σταύρου Κοντονή.

Η διαδικασία της επιλογής των υποψηφίων για τη θέση των Μελών διενεργήθηκε από το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π), ενώ ο διορισμός τους έγινε από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ενώπιον του οποίου ορκίσθηκαν στις 22 Ιουνίου 2017.

Η σύνθεση των Μελών της Αρχής κατά την 31-12-2017 ήταν η εξής:

1. **ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ ΦΩΤΙΟΣ (Πρόεδρος)**
2. ΑΛΑΓΙΑΛΟΓΛΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ (Μέλος)
3. ΑΨΟΚΑΡΔΟΥ ΕΙΡΗΝΗ (Μέλος)
4. ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ (Μέλος)
5. ΔΡΑΚΟΝΤΑΕΙΔΗ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥΛΑ – ΜΑΡΙΑ (Μέλος)
6. ΖΑΡΑΡΗ ΧΡΥΣΑΝΘΗ (Μέλος)

7. ΘΕΜΕΛΗ ΙΩΑΝΝΑ (Μέλος)
8. ΚΙΤΣΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (Μέλος)
9. ΚΟΡΟΜΠΕΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Μέλος)
10. ΚΟΥΡΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ (Μέλος)
11. ΜΑΝΔΡΑΚΗ ΜΑΡΙΑ (Μέλος)
12. ΜΙΧΟΛΙΤΣΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ (Μέλος)
13. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΜΙΧΑΗΛ (Μέλος)
14. ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ (Μέλος)
15. ΣΑΒΒΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Μέλος)
16. ΣΕΙΡΑΔΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ (Μέλος)
17. ΣΙΔΕΡΗ ΜΑΡΙΑ- ΕΛΕΝΗ (Μέλος)
18. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ (Μέλος)
19. ΤΑΜΑΝΙΔΗ ΝΕΚΤΑΡΙΑ- ΠΗΝΕΛΟΠΗ (Μέλος)
20. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΗ (Μέλος)

Η θητεία του Προέδρου και των Μελών είναι πενταετής, ενώ τα Μέλη της Α.Ε.Π.Π. είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, τελούν σε αναστολή άσκησης οποιουδήποτε άμισθου ή έμμισθου δημόσιου ή δικηγορικού λειτουργήματος ή οποιασδήποτε επαγγελματικής δραστηριότητας.

Ο Πρόεδρος έχει την ευθύνη λειτουργίας της Α.Ε.Π.Π., συντονίζει και κατευθύνει το έργο της και εκδίδει πράξεις που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία της. Πιο συγκεκριμένα:

- εκπροσωπεί την Α.Ε.Π.Π. δικαστικώς και εξωδίκως, ενώπιον των δικαστηρίων, κάθε άλλης δημόσιας αρχής και τρίτων,
- συντονίζει και κατευθύνει τη λειτουργία της Α.Ε.Π.Π. και των οργανικών της μονάδων και ασκεί πειθαρχική εξουσία επί του προσωπικού της, ως πειθαρχικός προϊστάμενος, μεριμνώντας για την εκτέλεση των αποφάσεων του Πειθαρχικού Συμβουλίου,
- μεριμνά για την κατάρτιση του προϋπολογισμού, του απολογισμού και του ισολογισμού της Α.Ε.Π.Π., τη διαχείριση των οικονομικών της και τη διάθεση

- των πιστώσεων, σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας και Οικονομικής Διαχείρισης και της κείμενης νομοθεσίας,
- ορίζει τα θέματα των συνεδριάσεων της Α.Ε.Π.Π. σε Ολομέλεια και ορίζει τους Προέδρους των κλιμακίων,
  - επιβλέπει τη χρέωση των προδικαστικών προσφυγών στα κλιμάκια εκδίκασης.
  - συγκαλεί τις συνεδριάσεις και καθορίζει την ημερήσια διάταξη της Ολομέλειας, στην οποία προεδρεύει.

1.3. ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Η λειτουργία της Α.Ε.Π.Π. διέπεται από:

- Το ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α147/8-8-2016) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)». Η σύσταση της Α.Ε.Π.Π. προβλέπεται από τις διατάξεις του ΒΙΒΛΙΟΥ IV και ειδικότερα από τις διατάξεις των άρθρων 345 επόμενου του ν. 4412/2016 που αφορά στην ενοποίηση του θεσμικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις και στην ενσωμάτωση των Ενωσιακών Οδηγιών 2014/24 και 2014/25.
- Το ΠΔ 38/2017 (ΦΕΚ Α63/4-5-2017) «Κανονισμός Λειτουργίας Α.Ε.Π.Π.», με το οποίο ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα λειτουργίας της και ορίζονται τα όργανα, ο τρόπος και η διαδικασία άσκησης των αρμοδιοτήτων της, οι συνεδριάσεις, ο μηχανισμός της εκ περιτροπής κατανομής των υποθέσεων, ο τρόπος λήψης αποφάσεων, τα κωλύματα συμμετοχής των Μελών, η συνδρομή δημοσίων αρχών και οικονομικών φορέων, ο πειθαρχικός έλεγχος των Μελών και κάθε άλλο θέμα λειτουργίας της.
- Το ΠΔ 39/2017 (ΦΕΚ Α64/4-5-2017) «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών», το οποίο ορίζει τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία άσκησης και εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών.

- Το Π.Δ. 57/2017 (ΦΕΚ Α88/20-6-2017) «Οργανισμός της Α.Ε.Π.Π.», στο οποίο καθορίζονται η διοικητική διάρθρωση της Αρχής, οι αρμοδιότητές της και τα θέματα του προσωπικού της (θέσεις, προσόντα διορισμού, τρόπος επιλογής και πρόσληψης) και
- το Π.Δ 58/2017 (ΦΕΚ Α88/20-6-2017) «Ειδικός Κανονισμός Οικονομικής Διαχείρισης Α.Ε.Π.Π.», στο οποίο ρυθμίζονται θέματα οικονομικής και εν γένει ταμειακής διαχείρισης της Αρχής, καθορισμού του τρόπου διάθεσης των πιστώσεών της και διενέργειας των κάθε είδους δαπανών της.

1.4. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του π.δ. 57/2017 (ΦΕΚ Α 88/20-6-2017), οι οργανικές μονάδες της Α.Ε.Π.Π. είναι:

- **το Γραφείο Προέδρου**, βασική αρμοδιότητα του οποίου αποτελεί η υποστήριξη του Προέδρου της Α.Ε.Π.Π.,
- **η Γραμματεία Κλιμακίων**, η οποία υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρο της Α.Ε.Π.Π. και είναι αρμόδια για την παροχή υποστήριξης προς τα Κλιμάκια, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον εκάστοτε ισχύοντα Κανονισμό Λειτουργίας της Α.Ε.Π.Π.,
- **η Νομική Υπηρεσία**, η οποία επίσης υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρο της Α.Ε.Π.Π., με βασικές αρμοδιότητές της τη δικαστική εκπροσώπηση της Α.Ε.Π.Π. και το νομικό έλεγχο των διακηρύξεων και σχεδίων συμβάσεων, που συνάπτει η Α.Ε.Π.Π. για την κάλυψη των αναγκών της,
- **η Γενική Διεύθυνση Επιστημονικής και Διοικητικής Υποστήριξης(Γ.Δ.Ε.Δ.Υ.)**, η οποία περιλαμβάνει: α) **τη Διεύθυνση Υποστήριξης Κλιμακίων και Επιστημονικών Υπηρεσιών**, που είναι βασικά αρμόδια για την επιστημονική υποβοήθηση των Κλιμακίων κατά την εξέταση των προδικαστικών προσφυγών και των λοιπών ενδίκων βοηθημάτων που ασκούνται ενώπιον της Α.Ε.Π.Π., αποτελείται δε από το Τμήμα Πληροφορικής και το Τμήμα Υποστήριξης Κλιμακίων και Επιστημονικών Υπηρεσιών Υπηρεσιών, β) **τη Διεύθυνση Διοικητικών και**

Οικονομικών Υπηρεσιών, η οποία είναι αρμόδια για το σχεδιασμό και την υποστήριξη εφαρμογής των οικονομικών, διαχειριστικών και διοικητικών διαδικασιών που απαιτούνται για τη λειτουργία της Γενικής Διεύθυνσης και αποτελείται από τα Τμήματα i) Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης, Προϋπολογισμού, Μισθοδοσίας και Εκκαθάρισης Δαπανών και ii) Λογιστικής Παρακολούθησης και Πληρωμής Δαπανών.

Ο Γενικός Διευθυντής προΐσταται όλων των Διευθύνσεων και των Τμημάτων της Γενικής Διεύθυνσης, μεριμνά για την τήρηση του προγραμματισμού, καθώς και για την υλοποίηση των στόχων και των κατευθύνσεων που τίθενται στη Γ.Δ.Ε.Δ.Υ. από τον Πρόεδρο της Αρχής. Προς τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Διευθυντής παρακολουθεί τις εργασίες των Διευθύνσεων και των Τμημάτων, συντονίζει και ελέγχει τη δραστηριότητά τους.

1.5. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

Σύμφωνα με τα άρθρα 9 έως 11 του π.δ. 57/2017 «Οργανισμός της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών», το σύνολο των οργανικών θέσεων προσωπικού της Α.Ε.Π.Π. ανέρχεται σε 123 θέσεις, εκ των οποίων οι σαράντα πέντε (45) αντιστοιχούν στο τακτικό προσωπικό, οι εβδομήντα δύο (72) σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού και οι έξι (6) σε προσωπικό ειδικών θέσεων.

Ειδικότερα κατά το άρθρο 9 του π.δ. 57/2017, οι οργανικές θέσεις τακτικού προσωπικού κατανέμονται, κατά κατηγορία και κλάδο, ως ακολούθως:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΤΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ
ΠΕ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	20
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ- ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	3

ΤΕ	ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	3
	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	6
ΔΕ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ	10
ΥΕ	ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ	3
ΣΥΝΟΛΟ		45

(Πηγή: ΠΔ 57/2017, ίδια επεξεργασία)

Η κατανομή των προβλεπόμενων θέσεων του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού απεικονίζεται στον Πίνακα2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΕΙΔΙΚΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	10
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	4
ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	3
ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	2
ΝΟΜΙΚΩΝ	15
ΧΗΜΙΚΩΝ	2
ΒΙΟΛΟΓΩΝ/ΒΙΟΧΗΜΙΚΩΝ	3
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	10
ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ	15
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΛΟΓΩΝ	3
ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΩΝ	5
ΣΥΝΟΛΟ	72

(Πηγή: ΠΔ 57/2017, ίδια επεξεργασία)

Οι οργανικές θέσεις προσωπικού **ειδικών θέσεων** κατανέμονται, ως εξής:

- 1 θέση Γενικού Διευθυντή, πενταετούς θητείας, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και
- 5 θέσεις Νομικών Συμβούλων, δικηγόρων παρ' Αρείω Πάγω, με πάγια αντιμισθία.

Μέχρι την 31-12-2017, η στελέχωση της Αρχής ήταν η εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ Α.Ε.Π.Π.

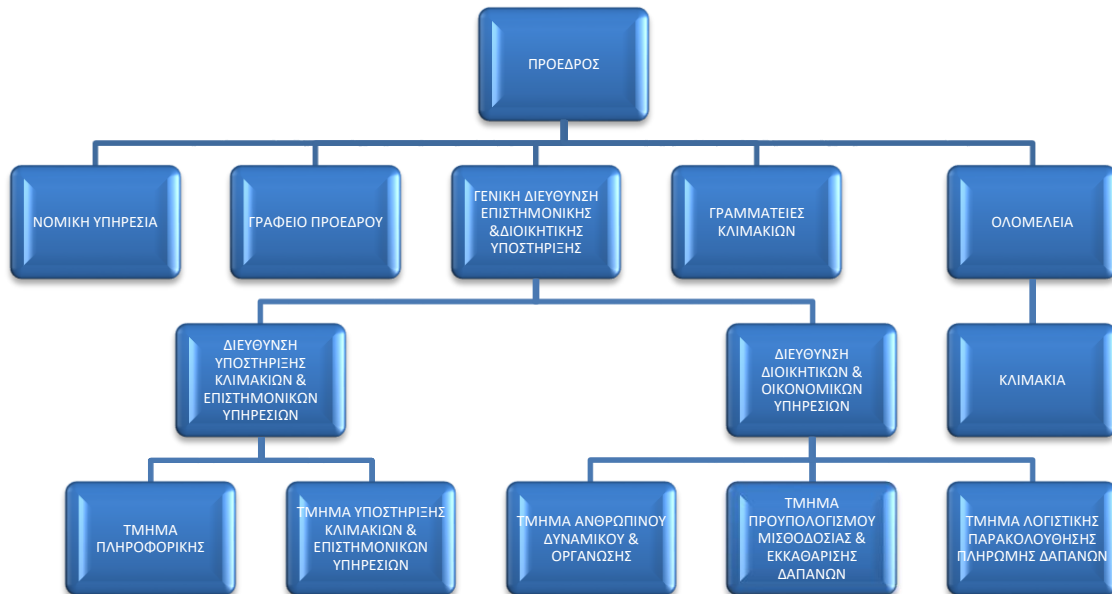
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΠΛΗΘΟΣ	%
ΕΙΔΙΚΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΝΟΜΙΚΩΝ	3	23%
	ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ	1	8%
	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΛΟΓΩΝ	1	8%
ΤΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ			
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	4	31%
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ- ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	2	15%
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ - ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ	2	15%
Σύνολο		13	10,57%

(Πηγή: Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης, ίδια επεξεργασία)

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι έως 31-12-2017 είχε καλυφθεί ποσοστό 17,8% των προβλεπόμενων θέσεων τακτικού προσωπικού και ποσοστό 6,9% των αντίστοιχων θέσεων Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού.

Αξίζει να σημειωθεί πως το δυναμικό της Α.Ε.Π.Π. τόσο σε επίπεδο Μελών όσο και λοιπού προσωπικού συνίσταται από στελέχη υψηλών τυπικών προσόντων. Έτσι από τα Μέλη της Α.Ε.Π.Π. ένα (1) είναι κάτοχος 3 μεταπτυχιακών τίτλων και τέσσερα (4) είναι κάτοχοι 2 μεταπτυχιακών τίτλων. Επίσης δύο (2) υπάλληλοι Ε.Ε.Π. είναι κάτοχοι 2 μεταπτυχιακών τίτλων και δύο (2) υπάλληλοι των κλάδων διοικητικού- λογιστικού/ διοικητικού-οικονομικού είναι κάτοχοι 2 πτυχίων.

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ Α.Ε.Π.Π.

1.6. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ

Η εγκαθίδρυση ενός οργάνου ανεξάρτητου και εξειδικευμένου σε θέματα επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης των δημοσίων συμβάσεων, έπειτα από την άσκηση προδικαστικής προσφυγής, αποτέλεσε βασική νομοθετική επιδίωξη, με στόχο να αποτελέσει το παραγόμενο έργο του οργάνου αυτού μέσον διασφάλισης της νομιμότητας και επαύξησης της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ανάθεσης.

Εχέγγυο για την επίτευξη των παραπάνω στόχων αποτέλεσε η πρόβλεψη ασφαλιστικών δικλείδων για τη λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία των Μελών της Αρχής. Έτσι, σύμφωνα με τις σχετικές εξαντλητικές ρυθμίσεις⁵, τα Μέλη της Α.Ε.Π.Π., κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, δεσμεύονται μόνο από το νόμο και τη συνείδησή τους και υποχρεούνται να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας. Είναι δε πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και τελούν, για το λόγο αυτό, σε αναστολή άσκησης οποιουδήποτε

⁵ Άρθρο 349 παρ. 1 και 2 ν.4412/2016

έμμισθου δημοσίου ή δικηγορικού λειτουργήματος ή οποιασδήποτε επαγγελματικής δραστηριότητας.

Επιπλέον, κατά ρητή πρόβλεψη, τα Μέλη της Α.Ε.Π.Π.:

- απαγορεύεται, κατά τη διάρκεια της θητείας τους να ασκούν οποιαδήποτε εμπορική δραστηριότητα στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων που διέπονται από τις διατάξεις του ν. 4412/2016, να είναι μέτοχοι ή να εμπλέκονται με οποιονδήποτε τρόπο σε οικονομικό φορέα που αναπτύσσει δραστηριότητα στον τομέα αυτόν,
- απαγορεύεται κατά τη διάρκεια της θητείας τους να είναι Μέλη πολιτικού κόμματος,
- δεν επιτρέπεται για δύο (2) έτη μετά τη λήξη της θητείας τους να παρέχουν υπηρεσία με έμμισθη εντολή ή με οποιαδήποτε έννομη σχέση ή να αποκτήσουν μετοχές σε εταιρεία ή επιχείρηση, υποθέσεις των οποίων διαχειρίστηκαν ή επί των οποίων είχαν συμμετάσχει στη λήψη απόφασης κατά την διάρκεια της θητείας τους και
- υποβάλλουν κατ' έτος την προβλεπόμενη στον ν. 3213/2009 (ΦΕΚ Α 309/31-12-2003) δήλωση περιουσιακής κατάστασης και τη δήλωση οικονομικών συμφερόντων του ν. 4281/2014 (ΦΕΚ Α 160/8-8-2014).

Η λειτουργική ανεξαρτησία εξασφαλίζεται και σε επίπεδο οργάνου, αφού κατά ρητή πρόβλεψη⁶, η Α.Ε.Π.Π. απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές, και υπόκειται μόνο στον έλεγχο της Βουλής κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό της, ως προεκτέθηκε.

---

⁶ Άρθρο 347 παρ. 1 ν.4412/2016

1.7 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑ

1.7.1. ΕΣΟΔΑ- ΔΑΠΑΝΕΣ- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Η Α.Ε.Π.Π., εκτός της λειτουργικής ανεξαρτησίας, απολαύει και οικονομικής αυτοτέλειας, καλύπτοντας με ίδια μέσα τις δαπάνες λειτουργίας της και αμοιβής των Μελών και του προσωπικού της. Η διοίκηση και διαχείριση των πόρων της Α.Ε.Π.Π. ασκείται από αυτήν, ενώ διατάκτης των δαπανών της είναι ο Πρόεδρος. Για το έτος 2017 η οικονομική διαχείριση της Α.Ε.Π.Π. ασκήθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων χάριν διευκόλυνσης της έναρξης λειτουργίας της.

Η Αρχή έχει ίδιο προϋπολογισμό και ίδια έσοδα, τα οποία, κατά το νόμο, προέρχονται από:

- κράτηση ύψους 0,06% επί όλων των συμβάσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ν.4412/2016 και του ν. 4413/2016, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων, της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης,
- τόκους και λοιπά έσοδα από τη διαχείριση των κεφαλαίων της,
- δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες ή εισφορές τρίτων,
- έσοδα προερχόμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση,
- χρηματοδότηση μέσω της συλλογικής απόφασης έργου (ΣΑΕ) του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τη συμμετοχή της στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, σε ευρωπαϊκά ή συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και
- Λοιπούς νόμιμους πόρους

Οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες της Α.Ε.Π.Π. για το έτος 2017 αφορούσαν:

- στην καταβολή αποδοχών και ασφαλιστικών εισφορών στο προσωπικό, στον Πρόεδρο και στα Μέλη,

- στην κάλυψη των αναγκαίων λειτουργικών εξόδων της.

1.7.2. Η ΚΡΑΤΗΣΗ ΤΟΥ 0,06%

Η κράτηση υπέρ της Α.Ε.Π.Π. εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις, στις συμβάσεις παραχώρησης και στις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, εφόσον πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις :

- υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των νόμων 4412/2016 & 4413/2016 και
- έχουν συναφθεί από αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα ή εθνική κεντρική αρχή αγορών (ΕΚΑΑ) ή κεντρική αρχή αγορών (ΚΑΑ) μετά την 22 Μαρτίου 2017.

Η υπαγωγή μιας σύμβασης στην υποχρέωση κράτησης είναι ανεξάρτητη της πηγής χρηματοδότησής της (Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, Ειδικοί Λογαριασμοί, ίδιοι πόροι, επιχορήγηση κλπ). Η κράτηση υπέρ Α.Ε.Π.Π. είναι υποχρέωση της Αναθέτουσας Αρχής/Αναθέτοντα Φορέα, ΕΚΑΑ και ΚΑΑ και η καταβολή της αποτελεί στοιχείο κανονικότητας και νομιμότητας της δαπάνης κάθε σύμβασης, που ικανοποιεί τους παραπάνω όρους.

Η κράτηση δεν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις που:

- υπάγονται στο Ν.3978/2011(ΦΕΚ Α 137/16-6-2011) **«Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Υπηρεσιών και Προμηθειών στους τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας Εναρμόνιση με την Οδηγία 2009/81/ΕΚ Ρύθμιση θεμάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας»,**
- εξαιρούνται, σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 24 του νόμου αυτού, καθώς και σε αυτές που συνάπτονται δυνάμει του άρθρου 346 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και που έχουν ως αντικείμενο την προμήθεια στρατιωτικού και ευαίσθητου εξοπλισμού, καθώς και έργα, προμήθειες και υπηρεσίες που συνδέονται άμεσα με τον εξοπλισμό αυτό κ.λπ.

Η κράτηση του 0,06% ισχύει και για τις δημόσιες συμβάσεις που δεν συνδέονται άμεσα με την προμήθεια στρατιωτικού ή ευαίσθητου εξοπλισμού ή υπηρεσίες σχετικές με τον τομέα της άμυνας, υπό τις προϋποθέσεις που αναφέρθηκαν ανωτέρω.

Για την υπαγωγή μιας δημόσιας σύμβασης στην υποχρέωση της κράτησης υπολογίζεται η συνολική αξία της σύμβασης. Στον υπολογισμό περιλαμβάνονται υποχρεωτικά:

- κάθε αρχική και τροποποιητική ή συμπληρωματική δημόσια σύμβαση, προ φόρων και κρατήσεων,
- η αξία κάθε είδους δικαιώματος προαίρεσης, προ φόρων και κρατήσεων, είτε αυτό ασκείται μέσω διοικητικής εντολής είτε μέσω σύμβασης,
- όταν πρόκειται για ασφαλιστικές, τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, τα λοιπά ποσά του τιμήματος – ασφάλιστρα, αμοιβές, τόκοι, άλλοι τρόποι αμοιβής.

1.8. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Η Α.Ε.Π.Π. μεριμνά για την εκπλήρωση του σκοπού της και, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Προέδρου της, αποφασίζει, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας της (π.δ.57/2017), για κάθε θέμα που εμπίπτει στις αρμοδιότητές της.

1.8.1. ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Η Αρχή συνεδριάζει σε έως δέκα (10) κλιμάκια, αποτελούμενα το καθένα από τρία (3) Μέλη της. Όταν όμως η εκάστοτε αριθμητική διάρθρωση της Αρχής το απαιτεί, δύναται η στελέχωση Κλιμακίου να αποτελείται από περισσότερα των τριών (3) Μελών του, προς αποτελεσματικότερη και απρόσκοπτη διεκπεραίωση του έργου της Αρχής. Σε κάθε όμως περίπτωση η εξέταση της προσφυγής γίνεται πάντοτε από 3μελή σύνθεση.

Όταν πρόκειται για υπόθεση μεγάλης σπουδαιότητας ή προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων, η Α.Ε.Π.Π. συνεδριάζει σε αυξημένη σύνθεση, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κανονισμό Λειτουργίας της.

Η Α.Ε.Π.Π. συνεδριάζει και σε Ολομέλεια, υπό την προεδρία του Προέδρου της, κάθε φορά που ανακύπτει ζήτημα αρμοδιότητάς της, για θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη, η οποία συντάσσεται από τον Πρόεδρό της.

Οι αποφάσεις λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των Μελών που συμμετέχουν.

1.8.2. Ο ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Οι προδικαστικές προσφυγές προσδιορίζονται προς εξέταση στα κλιμάκια με βάση τη σειρά κατάθεσής⁷ τους. Η εκ περιτροπής κατανομή των υποθέσεων σε συνδυασμό με την εκ των προτέρων - και όχι ad hoc - απόφαση σύνθεσης των κλιμακίων εξασφαλίζουν τη μέγιστη δυνατή αντικειμενικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας εξέτασης και της λήψης απόφασης επί των προσφυγών. Ο Πρόεδρος δύναται να μεταβάλει τον εν λόγω προσδιορισμό, ιδίως σε περιπτώσεις συνάφειας. Προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων ή για υποθέσεις μεγάλης σπουδαιότητας, ιδίως όταν πρόκειται για θέματα γενικότερης σημασίας ή συμβάσεις παραχώρησης, ο Πρόεδρος δύναται να εισάγει αυτές σε επταμελή σύνθεση υπό την προεδρία του.

1.8.3. ΚΩΛΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

Τα Μέλη της Α.Ε.Π.Π. οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης εφόσον:

α) η ικανοποίηση προσωπικού συμφεροντός τους συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης ή **β)** είναι σύζυγοι ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως εκ πλαγίου δε έως και τετάρτου βαθμού, με κάποιον από τους ενδιαφερόμενους ή **γ)** έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιαίζουσα σχέση ή εχθρότητα

⁷ Πρώτη στο 1ο Κλιμάκιο, δεύτερη στο 2ο Κλιμάκιο κ.ο.κ.

με τους ενδιαφερόμενους. Τα Μέλη της Α.Ε.Π.Π. οφείλουν να απέχουν επίσης από την άσκηση των καθηκόντων τους σε υπόθεση στην οποία έχουν αναμειχθεί με την ιδιότητα του πληρεξουσίου, αντιπροσώπου, εκπροσώπου, συμβούλου, μάρτυρα, πραγματογνώμονα ή νομικού παραστάτη.

Μέλος το οποίο κρίνει ότι συντρέχει στο πρόσωπο του λόγος που επιβάλλει την αποχή του, οφείλει να το δηλώσει αμέσως στον Πρόεδρο και να απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια.

Αίτηση εξαίρεσης Μέλους μπορούν να υποβάλλουν με αίτησή τους προς τον Πρόεδρο της Α.Ε.Π.Π. και οι ενδιαφερόμενοι σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.

ΜΕΡΟΣ 2ο: ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Π.

2.1. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ

Κατά τα άρθρα 360 του ν. 4412/2016 και 3 του π.δ. 39/2017, κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί κάποια από τις προαναφερόμενες συμβάσεις και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ενωσιακής ή εθνικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Α.Ε.Π.Π., ασκώντας προδικαστική προσφυγή και να ζητήσει:

- προσωρινή προστασία,
- ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής ή
- ακύρωση σύμβασης, η οποία έχει συναφθεί παράνομα.

Η άσκηση προδικαστικής προσφυγής ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. αποτελεί προϋπόθεση του παραδεκτού άσκησης των ενδίκων βοηθημάτων που προβλέπονται για το στάδιο που προηγείται της σύναψης της σύμβασης, ενώπιον του αρμοδίου κατά τόπον Διοικητικού Εφετείου ή του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Η επίλυση των διαφορών του προσυμβατικού σταδίου από ένα κεντρικό διοικητικό όργανο, με επιδίωξη την επίτευξη των αναφερθέντων παραπάνω στόχων, έχει ως αυτονόητη συνέπεια το μη επιτρεπτό της άσκησης άλλης διοικητικής προσφυγής κατά των συναφών πράξεων ή παραλείψεων των αναθετουσών αρχών εκτός από την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής ενώπιον της Α.Ε.Π.Π.

Κατά των αποφάσεων της Α.Ε.Π.Π δεν επιτρέπεται άσκηση προδικαστικής προσφυγής.

2.2. ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ

Κατά τα άρθρα 361 του ν. 4412/2016 και 4 του π.δ. 39/2017, η προθεσμία άσκησης προσφυγής κατά πράξης αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντα φορέα είναι:

- δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, αν η πράξη κοινοποιήθηκε με ηλεκτρονικά μέσα ή τηλεομοιοτυπία,
- δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, αν χρησιμοποιήθηκαν άλλα μέσα επικοινωνίας και
- δέκα (10) ημέρες από την πλήρη πραγματική ή τεκμαιρόμενη γνώση της πράξης που βλάπτει τα συμφέροντα του ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα. Ειδικά για την άσκηση προσφυγής κατά προκήρυξης, η πλήρης γνώσης της τεκμαίρεται μετά την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων(ΚΗΜΔΗΣ).

Σε περίπτωση παράλειψης, η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής είναι δεκαπέντε (15) ημέρες από την επόμενη της συντέλεσης της προσβαλλόμενης παράλειψης.

Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκησή της κωλύουν επί ποινή ακυρότητας τη σύναψη της σύμβασης, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση της Α.Ε.Π.Π. μετά την άσκηση σχετικής προσφυγής για ακύρωση της σύμβασης⁸, χωρίς, ωστόσο, να κωλύει την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας.

2.3. ΠΑΡΑΒΟΛΟ

Κατά τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017, για το παραδεκτό της άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατατίθεται από τον προσφεύγοντα παράβολο υπέρ του Δημοσίου, το ύψος του οποίου ανέρχεται σε ποσοστό 0,50% της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ. Το ύψος του παράβολου δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εξακοσίων (600) ευρώ ούτε ανώτερο των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ. Στην περίπτωση που από τα έγγραφα της σύμβασης δεν

---

⁸ Άρθρο 368 του ν. 4412/2016(ΦΕΚ Α147/8-8-2016)

προκύπτει η προϋπολογισθείσα αξία της, κατατίθεται παράβολο εξακοσίων (600) ευρώ.

Το παράβολο καταβάλλεται κατά την κατάθεση της προσφυγής ηλεκτρονικά μέσω της εφαρμογής e-παράβολο στη διαδικτυακή πύλη της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων. Το παράβολο επιστρέφεται στον προσφεύγοντα σε περίπτωση ολικής ή μερικής αποδοχής της προσφυγής και στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας ανακαλεί την προσβαλλόμενη πράξη ή προβαίνει στην οφειλόμενη ενέργεια πριν από την έκδοση της απόφασης της Α.Ε.Π.Π. επί της προσφυγής.

2.4. ΑΣΚΗΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

Κατά τα άρθρα 362 του ν. 4412/2016 και 8 του π.δ. 39/2017, η προσφυγή κατατίθεται ηλεκτρονικά στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και κοινοποιείται στην Α.Ε.Π.Π. με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ως ημερομηνία κατάθεσης της προσφυγής θεωρείται η ημερομηνία ηλεκτρονικής καταχώρισης αυτής στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού.

Δυνατότητα ηλεκτρονικής κατάθεσης της προσφυγής στην Α.Ε.Π.Π., μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, παρέχεται στις εξής περιπτώσεις:

- Σε περίπτωση τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), η οποία όμως πρέπει να πιστοποιείται κατά τον οριζόμενο στην οικεία διάταξη τρόπο και
- όταν η διαγωνιστική διαδικασία δεν διενεργείται μέσω του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.

Στις περιπτώσεις αυτές ως ημερομηνία κατάθεσης της προσφυγής θεωρείται η ημερομηνία παραλαβής της από την Α.Ε.Π.Π. μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Η προσφυγή υποβάλλεται υποχρεωτικά με τη χρήση τυποποιημένου εντύπου⁹.

---

⁹ Παράρτημα Ι του π.δ.39/2017

2.5. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Κατά τα άρθρα 362 παρ.3 του ν. 4412/2016 και 7 του π.δ. 39/2017, κάθε ενδιαφερόμενος του οποίου τα συμφέροντα επηρεάζονται από την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής δικαιούται, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της προσφυγής, να ασκήσει παρέμβαση με αίτημα τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης. Η παρέμβαση ασκείται ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. ηλεκτρονικά, κατά τα οριζόμενα για την κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής, ενώ ο παρεμβαίνων οφείλει να προσκομίσει μέσα στην ίδια προθεσμία τα κρίσιμα έγγραφα που έχει στη διάθεσή του.

2.6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

Κατά τα άρθρα 365 του ν. 4412/2016 και 9 έως 13 του π.δ. 39/2017, μετά την κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής και την καταχώρισή της, η Α.Ε.Π.Π. καλεί, το αργότερο την επομένη ημέρα της καταχώρισης, την αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα να της διαβιβάσει τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τις απόψεις της επί της προσφυγής και τα αποδεικτικά κοινοποίησης στους ενδιαφερόμενους τρίτους το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών.

Η δεκαήμερη προθεσμία αποστολής αρχίζει, στην περίπτωση κατάθεσης της προσφυγής στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, από την ημέρα κατάθεσης αυτής. Όταν η προσφυγή κατατίθεται στην Α.Ε.Π.Π. μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της, η προθεσμία αυτή αρχίζει από την ημέρα κοινοποίησης στην αναθέτουσα αρχή της κατάθεσης της προσφυγής.

Και στις δυο παραπάνω περιπτώσεις η διαβίβαση γίνεται ηλεκτρονικά.

Η παράλειψη συμμόρφωσης της αναθέτουσας αρχής στο αίτημα της Α.Ε.Π.Π. για έγκαιρη αποστολή του φακέλου και των απόψεών της, συνεπάγεται:

- τη στοιχειοθέτηση ιδιαίτερου πειθαρχικού αδικήματος των αρμοδίων για τις παραληφθείσες ενέργειες υπαλλήλων και

- τον καταλογισμό στην αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα, υπό προϋποθέσεις, χρηματικής κύρωσης ανάλογης με τη βαρύτητα της παράβασης.

Επιπλέον, ο σχηματισμός που εξετάζει την προσφυγή μπορεί να συνάγει τεκμήριο ομολογίας της αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντα φορέα για την πραγματική βάση των ισχυρισμών του προσφεύγοντος. Το ίδιο τεκμήριο μπορεί να θεωρηθεί ότι συντρέχει και στην περίπτωση κατά την οποία, τα στοιχεία που έχουν αποσταλεί είναι, κατά την αιτιολογημένη κρίση του οικείου σχηματισμού, ελλιπή και δεν επαρκούν για τον έλεγχο του βασίμου των προβαλλομένων αιτιάσεων.

2.7. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΜΕΤΡΑ

Κατά τα άρθρα 366 του ν. 4412/2016 και 15 του π.δ. 39/2017, ο σχηματισμός της Α.Ε.Π.Π. ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η εξέταση προδικαστικής προσφυγής, μπορεί, ύστερα από αίτημα του προσφεύγοντος, το οποίο περιλαμβάνεται στην προσφυγή ή αυτεπαγγέλτως, να εκδώσει απόφαση αναστολής εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης και να ορίσει τα κατάλληλα προσωρινά μέτρα που πρέπει να ληφθούν έως ότου αποφανθεί για την προδικαστική προσφυγή.

Η έκδοση της απόφασης χωρεί εντός δέκα (10) ημερών από την επομένη της χρέωσης της υπόθεσης στο Κλιμάκιο και μετά από κλήση της αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντα φορέα προ τριών (3) ημερών και οπωσδήποτε όχι πέραν της αποκλειστικής προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών από την εξέταση της προσφυγής που ορίζεται από την οικεία διάταξη για την έκδοση της οριστικής απόφασής του.

Με την απόφαση λήψης προσωρινών μέτρων το Κλιμάκιο μπορεί να διατάσσει τα κατάλληλα εκείνα προσωρινά μέτρα για να επανορθωθεί η εικαζόμενη παράβαση ή να αποτραπεί η ζημία των θιγομένων συμφερόντων, όπως η αναστολή της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης ή εκτέλεσης οποιασδήποτε απόφασης που λαμβάνει η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας.

Με την ίδια απόφαση μπορεί να διατάσσεται και η άρση της απαγόρευσης σύναψης της σύμβασης, εάν το Κλιμάκιο διαπιστώσει την ύπαρξη τέτοιου λόγου και

κάνει περί τούτου απλή μνεία. Τέτοιο λόγο συνιστά το προδήλως απαράδεκτο ή το προδήλως αβάσιμο της προδικαστικής προσφυγής.

Τέλος, το Κλιμάκιο μπορεί να αποφασίσει να μη χορηγήσει προσωρινά μέτρα, αν κρίνει, ύστερα από στάθμιση όλων των συμφερόντων των εμπλεκομένων μερών που ενδέχεται να ζημιωθούν, καθώς και του δημοσίου συμφέροντος, ότι οι πιθανές αρνητικές συνέπειες από τη χορήγηση των προσωρινών μέτρων είναι περισσότερες από τα οφέλη.

2.8. Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

Κατά τα άρθρα 367 του ν. 4412/2016 και 18 του π.δ. 39/2017, το Κλιμάκιο της Α.Ε.Π.Π. που εξετάζει την υπόθεση αποφάινεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλομένων νομικών και πραγματικών ισχυρισμών του προσφεύγοντος, του παρεμβαίνοντος και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντα φορέα και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή, με απόφασή του, η οποία εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημέρα εξέτασης της προσφυγής.

Σε περίπτωση αποδοχής προσφυγής κατά πράξης, η προσβαλλόμενη πράξη ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς, ενώ σε περίπτωση προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα για να προβεί στην οφειλόμενη ενέργεια. Η Α.Ε.Π.Π. δεν έχει εξουσία τροποποίησης ή μεταρρύθμισης της προσβαλλόμενης πράξης και κατά συνέπεια δεν υποκαθιστά την αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα και δεν διορθώνει τις αποφάσεις της. Οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να συμμορφώνονται προς τις αποφάσεις της Α.Ε.Π.Π., ενώ οι εν λόγω αποφάσεις υπόκεινται αποκλειστικά στα ένδικα βοηθήματα της αίτησης αναστολής και της αίτησης ακύρωσης, όπως προβλέπεται από το άρθρο 372 του ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α147/8-8-2016).

2.9. Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΚΗΡΥΞΗΣ ΑΚΥΡΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Κατά τα άρθρα 368 έως 371 του ν. 4412/2016 και 20 έως 23 του π.δ. 39/2017, ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. δύναται να ζητηθεί και η κήρυξη ακυρότητας σύμβασης, εάν διαπιστωθεί ότι:

- η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας έχει αναθέσει τη σύμβαση χωρίς δημοσίευση της προκήρυξης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- δεν τηρήθηκε το ανασταλτικό αποτέλεσμα της προθεσμίας και της άσκησης προδικαστικής προσφυγής, που, κατά ρητή επιταγή, κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης,
- σε περίπτωση εφαρμογής δυναμικού συστήματος αγορών, εφόσον παραβιάζονται οι ελάχιστες προθεσμίες παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής, παραλαβής των προσφορών, δημοσίευσης προκήρυξης διαγωνισμού, δυνατότητας συμμετοχής και αξιολόγησης των ενδιαφερομένων να συμμετέχουν, μη πρόσκλησης όλων όσων έγιναν δεκτοί να υποβάλλουν προσφορά και
- σε περίπτωση σύναψης συμφωνίας – πλαίσιο, εφόσον παραβιάζονται οι διατάξεις που αφορούν στην ανάθεση και την εκτέλεση των συμφωνιών – πλαίσιο.

Η προδικαστική προσφυγή για την ακύρωση σύμβασης ασκείται εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης για την ανάθεση ή την με άλλον τρόπο ενημέρωση των ενδιαφερομένων, σε κάθε δε περίπτωση δεν μπορεί να ασκηθεί μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από τη σύναψη της σύμβασης.

Η κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής αναστέλλει την εκτέλεση της σύμβασης, παρέχεται όμως η δυνατότητα στην αναθέτουσα να αιτηθεί στην Α.Ε.Π.Π. προσωρινή προστασία.

Η Α.Ε.Π.Π. για επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος δύναται να μην κηρύξει την ακυρότητα της σύμβασης.

Σε περίπτωση κήρυξης σύμβασης ως άκυρης, η ακυρότητα έχει αναδρομική ισχύ και οι αξιώσεις των μερών διέπονται από τις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού.

Η Α.Ε.Π.Π. εκτιμώντας το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, τη σοβαρότητα της παράβασης και τη συμπεριφορά της αναθέτουσας αρχής δύναται να κηρύξει την ακυρότητα μόνο για το ανεκτέλεστο τμήμα της σύμβασης και να επιβάλλει πρόστιμο στην αναθέτουσα ποσοστού έως 10% της αξίας της σύμβασης, το οποίο δύναται να περιέρχεται στον αιτούντα.

2.10. ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Κατά το άρθρο 372 του ν. 4412/2016, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει την αναστολή της εκτέλεσης της απόφασης της Α.Ε.Π.Π. και την ακύρωσή της ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της έδρας της αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντα φορέα, το οποίο αποφαινεται αμετακλήτως. Δικαίωμα άσκησης των ίδιων ενδίκων βοηθημάτων έχει και η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας αν η Α.Ε.Π.Π. κάνει δεκτή την προδικαστική προσφυγή.

Η αίτηση αναστολής κατατίθεται στο αρμόδιο δικαστήριο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την έκδοση της απόφασης επί της προδικαστικής προσφυγής. Για την άσκηση της αιτήσεως αναστολής κατατίθεται παράβολο 0,1% της προϋπολογισθείσας αξίας (από 500 έως 5.000 ευρώ).

Με την κατάθεση της αίτησης αναστολής η προθεσμία άσκησης της αίτησης ακύρωσης διακόπτεται και αρχίζει από την επίδοση της σχετικής απόφασης.

Η αίτηση ακύρωσης ασκείται μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την επίδοση της απόφασης αυτής από το διάδικο που επέτυχε υπέρ αυτού την αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης, διαφορετικά αίρεται αυτοδικαίως η ισχύς της αναστολής.

Διαφορές από την ανάθεση:

- συμβάσεων παραχώρησης έργων ή υπηρεσιών,

- δημοσίων συμβάσεων οι οποίες υλοποιούνται ως Συμπράξεις Δημόσιου - Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.),
- δημοσίων συμβάσεων των εξαιρούμενων τομέων (Οδηγία 2014/25/ΕΕ) και
- δημοσίων συμβάσεων του πεδίου εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ με προϋπολογισμό μεγαλύτερο των 15.000.000 ευρώ

εκδικάζονται από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

ΜΕΡΟΣ 3^ο : ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Π. ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (22-6-2017 έως 31-12-2017)

Στο σύντομο διάστημα λειτουργίας της ΑΕΠΠ, ήτοι μόλις έξι (6) μήνες και με την αναφερθείσα υποστελέχωσή της σε επίπεδο Μελών, η Αρχή επέτυχε ικανοποιητικά αποτελέσματα τόσο αναφορικά με τους χρόνους εξέτασης των προσφυγών όσο και με το πλήθος των αποφάσεων που εξέδωσε. Οι ακόλουθοι πίνακες αποτυπώνουν τα αποτελέσματα της λειτουργίας της Αρχής και καταδεικνύουν το βαθμό επίτευξης των στόχων που ο νομοθέτης έθεσε με την ίδρυση της Α.Ε.Π.Π., ως αυτοί καταγράφηκαν ανωτέρω.

3.1 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

3.1.1. ΠΛΗΘΟΣ ΚΑΤΑΤΕΘΕΙΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

Κατά το χρονικό διάστημα από 26/6/2017 έως 31/12/2017 κατατέθηκαν ενώπιον της Α.Ε.Π.Π συνολικά τετρακόσιες είκοσι μία (421) προσφυγές. Στον πίνακα και το γράφημα που ακολουθούν αποτυπώνεται ο αριθμός προσφυγών που κατατέθηκαν ανά μήνα και συνολικά.

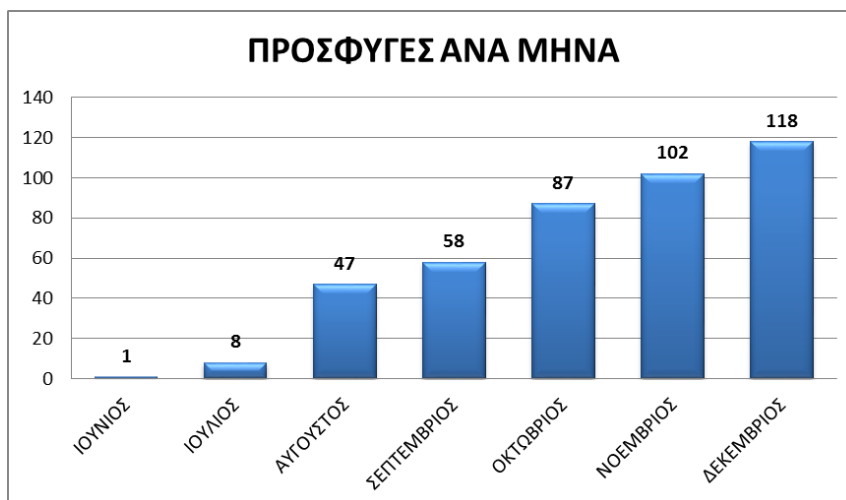
ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΙΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ

ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ								
ΜΗΝΑΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	1	8	47	58	87	102	118	421

(Πηγή: Τμήμα πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 1: ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΙΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ

Η κατάθεση προσφυγών παρουσιάζει αυξητική πορεία, η οποία εμφανίζεται από τον τρίτο μόλις μήνα λειτουργίας της ΑΕ.Π.Π.

(Πηγή: Τμήμα πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

Αυξητική, αντίστοιχα, τάση εμφανίζουν και οι παρεμβάσεις που ασκήθηκαν κατά την ίδια χρονική περίοδο, οι οποίες στο τέλος του έτους 2017 ανήλθαν συνολικά στις εκατόν τριάντα τέσσερις (134).

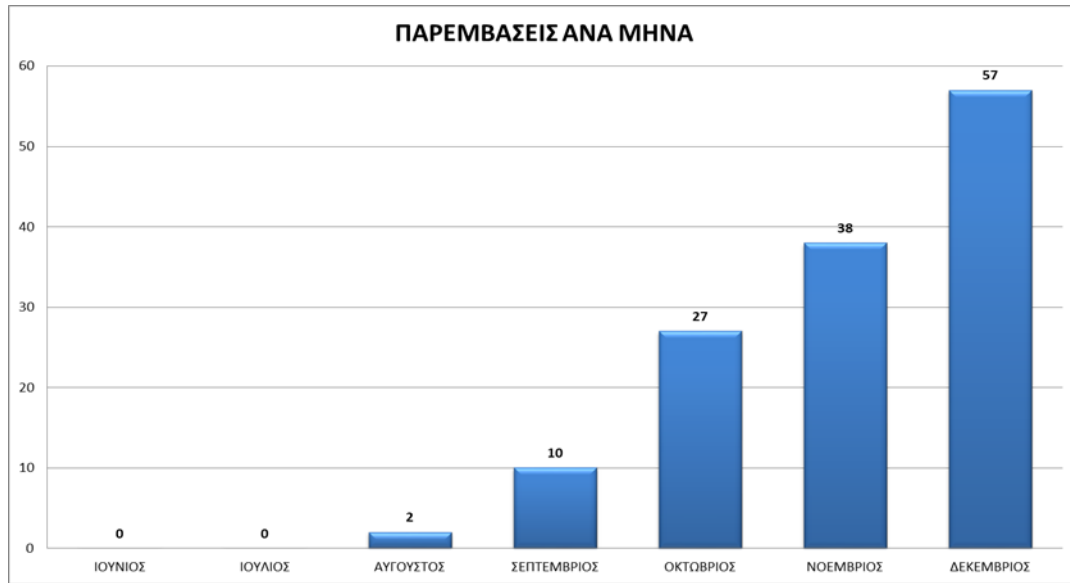
ΠΙΝΑΚΑΣ 5 : ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

ΠΛΗΘΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ								
ΜΗΝΑΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΧΡΕΩΣΕΩΝ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΣ	0	0	2	10	27	38	57	134
ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ	0,0%	0,0%	4,3%	17,2%	31,0%	37,3%	48,3%	31,8%

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 2 : ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

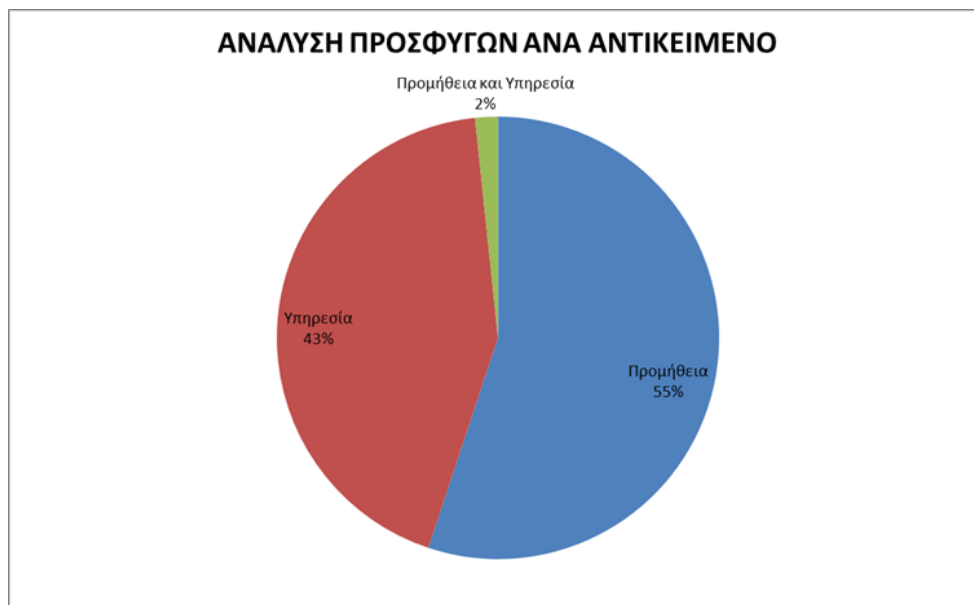
3.1.2. ΦΥΣΗ ΤΩΝ ΠΛΗΤΤΟΜΕΝΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

Κατά το άρθρο 379 παρ. 7 του ν.4412/2016, η Α.Ε.Π.Π. έως την 31-12-2017 δεν είχε αρμοδιότητα επίλυσης διαφορών επί προδικαστικών προσφυγών που αφορούν σε διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παραχωρήσεων.

Οι προδικαστικές προσφυγές που εξετάστηκαν κατά την περίοδο αναφοράς αφορούσαν αποκλειστικά σε διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και μικτών, με την πλειοψηφία των υποθέσεων να αφορούν σε διαδικασίες ανάθεσης προμηθειών, οι οποίες αποτελούν ποσοστό 55% του συνόλου των προσφυγών που εισήχθησαν.

Ακολουθούν οι προδικαστικές προσφυγές που αφορούσαν σε διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, οι οποίες αποτελούν ποσοστό 43% του συνόλου, ενώ με μεγάλη διαφορά ακολουθούν προδικαστικές προσφυγές που αφορούσαν σε διαδικασίες ανάθεσης προμήθειας και υπηρεσίας (μικτές), οι οποίες αντιστοιχούν στο 2% του συνόλου των προσφυγών.

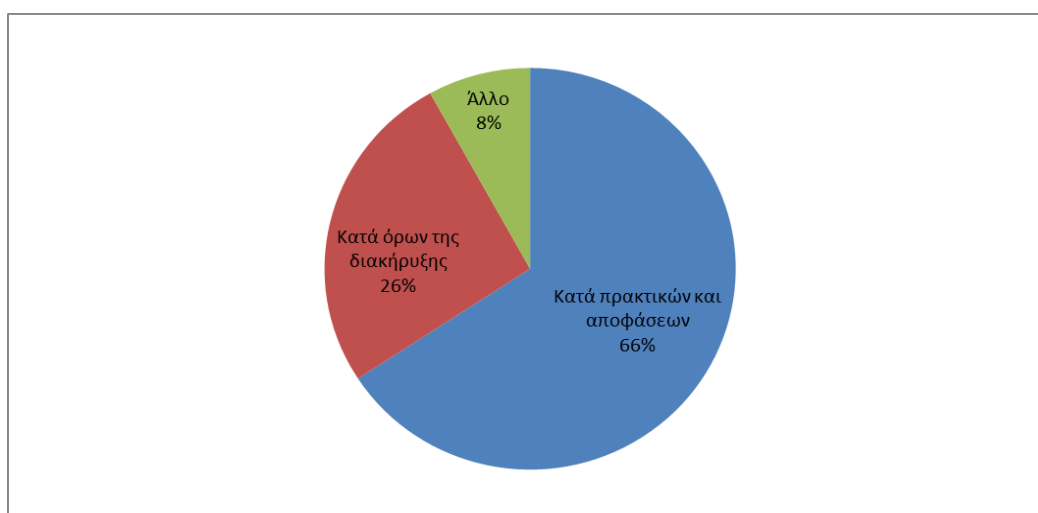
ΓΡΑΦΗΜΑ 3 : ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΑΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

Οι εξετασθείσες προδικαστικές προσφυγές στρέφονται τόσο κατά των όρων των διακηρύξεων όσο και κατά εκτελεστών πράξεων κατά τη διαδικασία αξιολόγησης (πρακτικών, αποφάσεων αποκλεισμού διαγωνιζομένων κ.λπ.) των προσφορών και κατακύρωσης των συμβάσεων.

ΓΡΑΦΗΜΑ 4 : ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΤΑ ΣΤΑΔΙΟ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

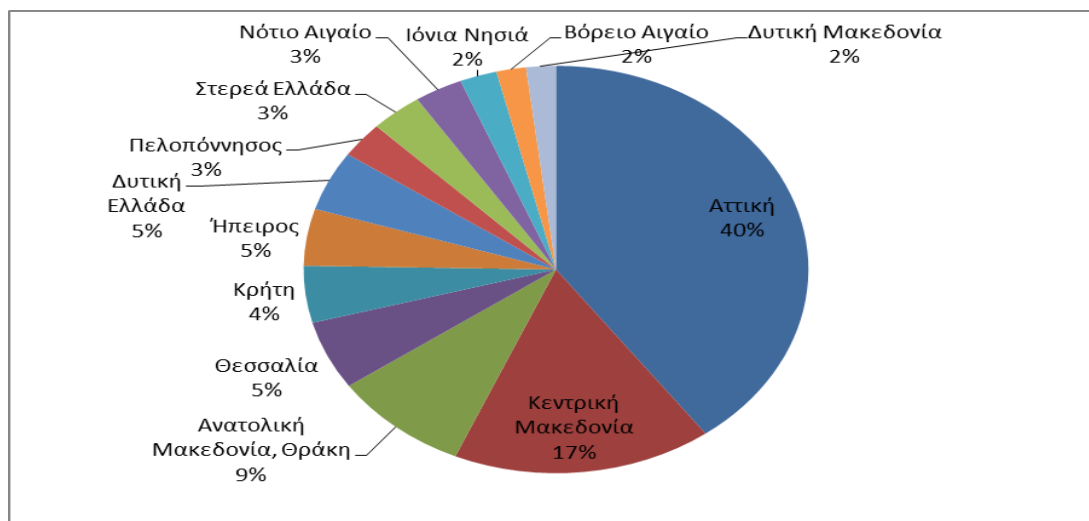
3.1.3. ΠΛΗΘΟΣ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΛΗΨΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

Μεγάλος αριθμός προδικαστικών προσφυγών περιείχε σωρευμένο αίτημα αναστολής εφαρμογής των προσβαλλομένων πράξεων και λήψης προσωρινών μέτρων, με τις αντίστοιχες αποφάσεις της Α.Ε.Π.Π να ανέλθουν στις εκατόν σαράντα μία (141).

3.1.4. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΩΝ ΑΡΧΩΝ/ΑΝΑΘΕΤΟΝΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Με κριτήριο την έδρα των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων, οι πράξεις των οποίων προσβάλλονται με προδικαστική προσφυγή, παρατηρείται συγκέντρωσή τους στις δυο (2) μεγαλύτερες περιφέρειες της χώρας, Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, όπου και συγκεντρώνεται ο μεγαλύτερος αριθμός υπηρεσιών.

ΓΡΑΦΗΜΑ 5: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΑΝΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΩΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΩΝ ΑΡΧΩΝ/ΑΝΑΘΕΤΟΝΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

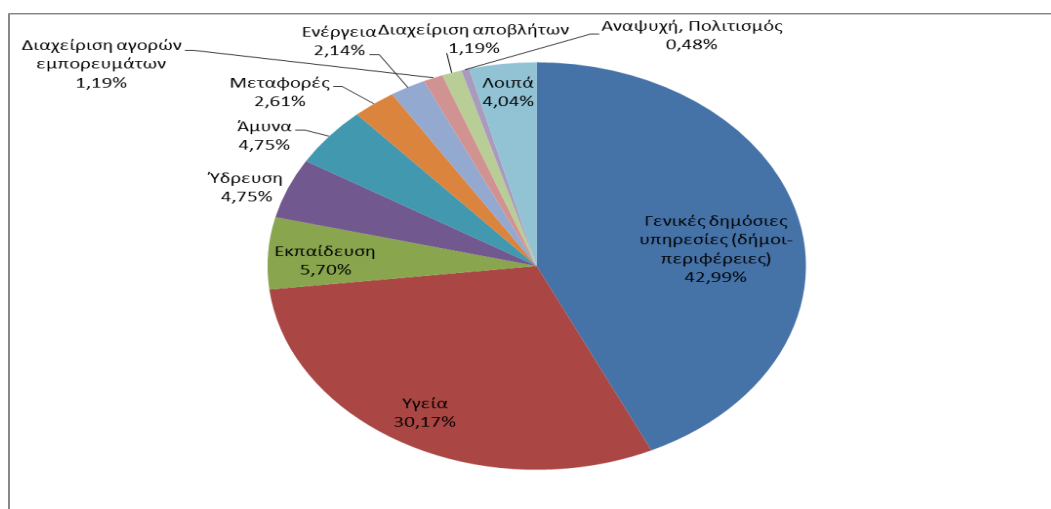

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

3.1.5. ΦΥΣΗ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΚΑΘΩΝ Η ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗ

Όσον αφορά στη φύση και στο αντικείμενο αρμοδιότητας/ δραστηριοποίησης του καταγγελλόμενου φορέα προκύπτει ότι οι φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποτελούν το συχνότερα καταγγελλόμενο φορέα σε ποσοστό 42,99%, ενώ ακολουθούν οι προσφυγές κατά υπηρεσιών υγείας σε ποσοστό 30,17%.

ΓΡΑΦΗΜΑ 6: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΑΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΟΥ ΦΟΡΕΑ

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

3.1.6 ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Ως προς την εξέλιξη των προσφυγών, κατά την περίοδο αναφοράς, εκδόθηκαν έως την 31-12-2017 συνολικά τριακόσιες πενήντα οκτώ (359) αποφάσεις (ποσοστό 85% επί του συνόλου των κατατεθεισών προσφυγών), εκ των οποίων διακόσιες δέκα οκτώ (218) οριστικές και εκατόν σαράντα (141) προσωρινών μέτρων. Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται ο αριθμός των υποθέσεων που διαχειρίστηκαν τα Κλιμάκια της Α.Ε.Π.Π., καθώς και η πορεία των υποθέσεων για την περίοδο αναφοράς.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΕΝΩΠΙΟΝ ΑΕΠΠ			
ΕΙΔΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΠΛΗΘΟΣ	%
ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	ΔΕΚΤΕΣ	83	37,92%
	ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΕΣ	135	62,08%
	ΣΥΝΟΛΑ	218	100,00%
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣ. ΜΕΤΡΩΝ	ΔΕΚΤΕΣ	115	81,56%
	ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΕΣ	26	18,44%
	ΣΥΝΟΛΑ	141	100,00%

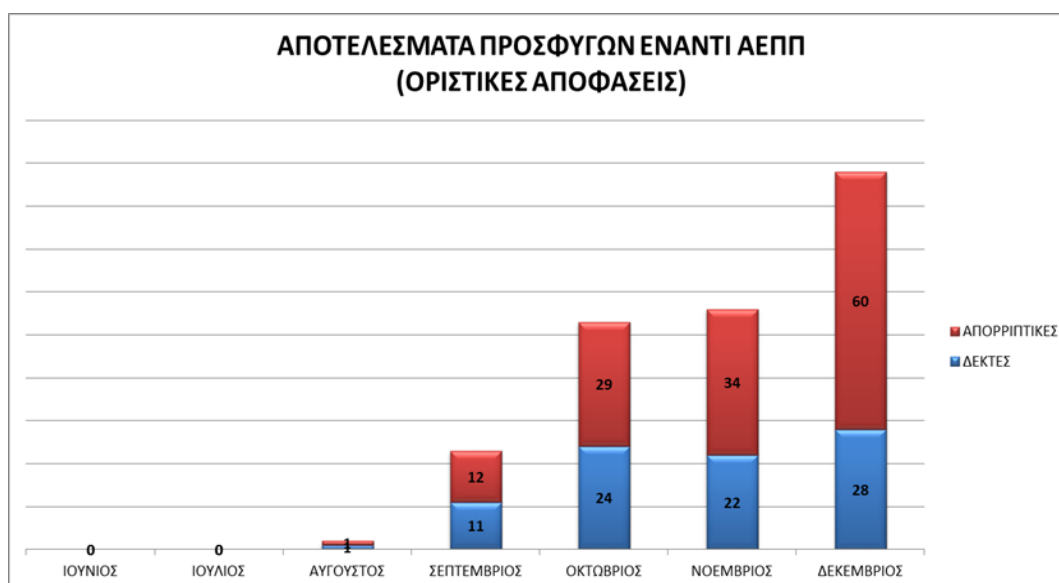
(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

Ως προς την έκβαση των υποθέσεων παρατηρείται πως η πλειοψηφία των οριστικών αποφάσεων υπήρξαν απορριπτικές, ήτοι σε ποσοστό 62,08%, σε αντίθεση με τις αποφάσεις των προσωρινών μέτρων, η πλειοψηφία των οποίων έκανε αποδεκτό το σχετικό αίτημα, σε ποσοστό 81,56%, το οποίο μεταφραζόμενο σε αριθμούς αντιστοιχεί σε 115 αποφάσεις επί του συνόλου των 141.

Το σημαντικά υψηλό ποσοστό αποφάσεων που έκαναν δεκτό το αίτημα λήψης προσωρινών μέτρων δικαιολογείται από τη σημασία που έχει η αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης για την αποτροπή ζημίας των προσφευγόντων, η οποία θα καθίστατο αδύνατη, εάν η διαγωνιστική διαδικασία συνεχιζόταν κανονικά, θα καθιστούσε και αλυσιτελή την αποδοχή της προδικαστικής προσφυγής, αλλά και για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος.

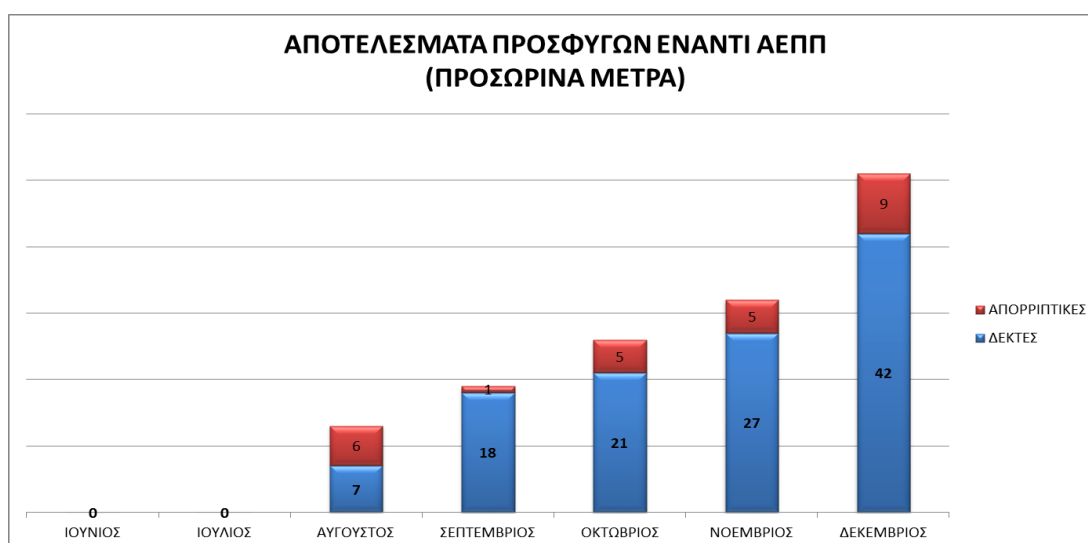
Ακολουθεί συγκριτική μηνιαία διαγραμματική απεικόνιση των οριστικών αποφάσεων (γράφημα 7) και των αποφάσεων επί αιτημάτων προσωρινών μέτρων (γράφημα 8), ενώ στα γραφήματα 9 και 10 αποτυπώνεται η μηνιαία εξέλιξη ανά κλιμάκιο.

ΓΡΑΦΗΜΑ 7 : ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΝΑ ΜΗΝΑ

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

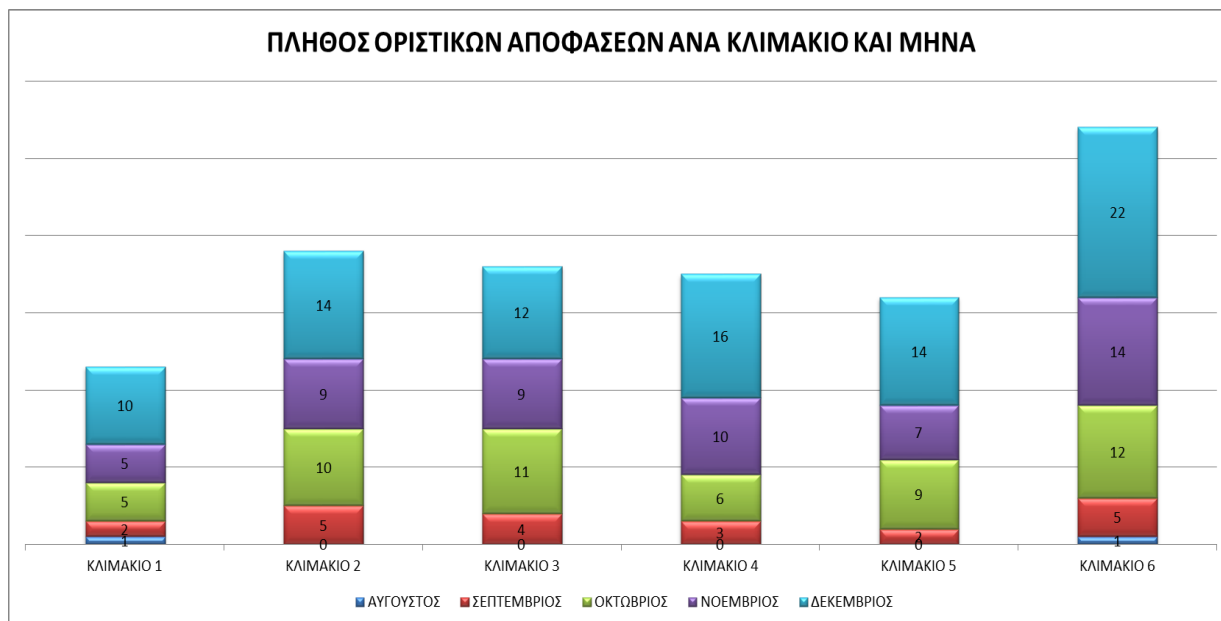
ΓΡΑΦΗΜΑ 8 : ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ¹⁰

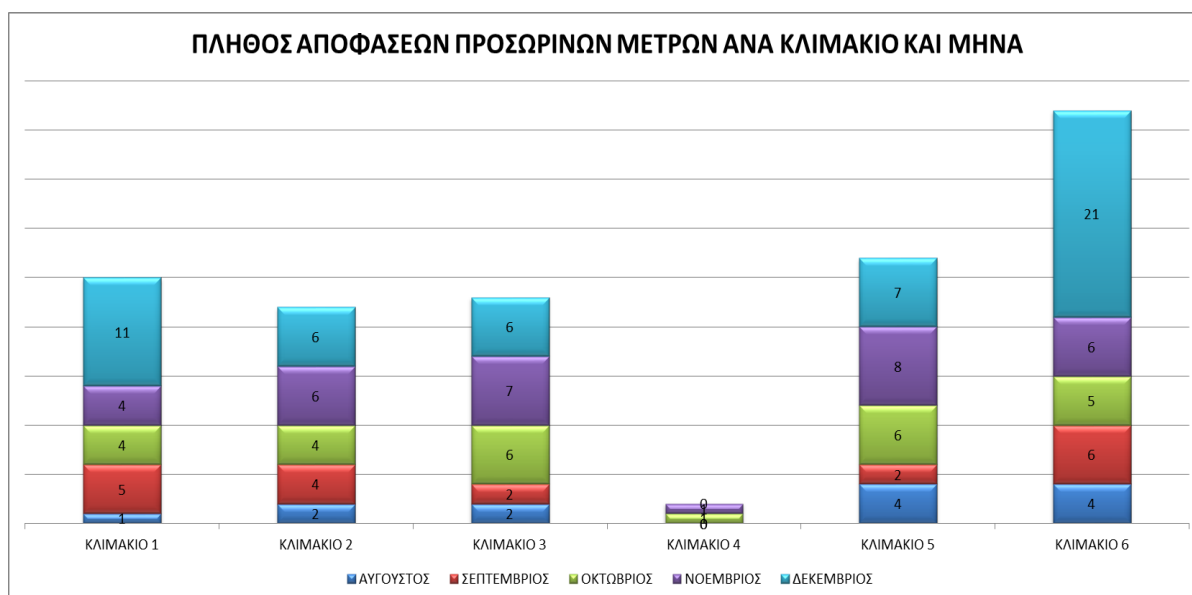
(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

¹⁰ Στις οριστικές αποφάσεις υπάρχει αναντιστοιχία λόγω συνεκδίκασης υποθέσεων, βλ. αποφάσεις 25/2017 και 157/2017. Αυτό σημαίνει πως υπάρχουν αποφάσεις οι οποίες αντιστοιχούν σε 4 αποδοχές/απορρίψεις)

ΓΡΑΦΗΜΑ 9 : ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΝΑ ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΚΑΙ ΜΗΝΑ

ΓΡΑΦΗΜΑ 10: ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑ ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΚΑΙ ΜΗΝΑ

3.1.7. ΧΡΟΝΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ως προς τον χρόνο ολοκλήρωσης υποθέσεων, ο μέσος χρόνος έκδοσης οριστικής απόφασης ήταν είκοσι εννέα (29) ημέρες, ήτοι εντός του εκ του νόμου τεθέντος ορίου των εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση, ενώ η μέγιστη απόκλιση μεταξύ

του μικρότερου και του μεγαλύτερου χρόνου ήταν δέκα (10) ημέρες (βλ. Γράφημα 11), γεγονός που δικαιολογείται από τη διαφοροποίηση της φύσης και του είδους των υποθέσεων προς κρίση. Για τις αποφάσεις προσωρινών μέτρων ο χρόνος μειώθηκε κατά πολύ, κυμαινόμενος από πέντε (5) έως και εννέα (9) ημέρες, με τον μέσο όρο να διαμορφωθεί στις επτά (7) ημέρες.

Ακολουθεί ο πίνακας με το μέσο χρόνο ολοκλήρωσης των υποθέσεων και ο πίνακας 7, στον οποίο αποτυπώνεται ο μέσος χρόνος ανά μήνα και τα αντίστοιχα διαγράμματα για τον μέσο χρόνο ολοκλήρωσης ανά μήνα και ανά κλιμάκιο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7 : ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (σε ημέρες)

ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (ΗΜΕΡΕΣ)	
ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	29
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ	7

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

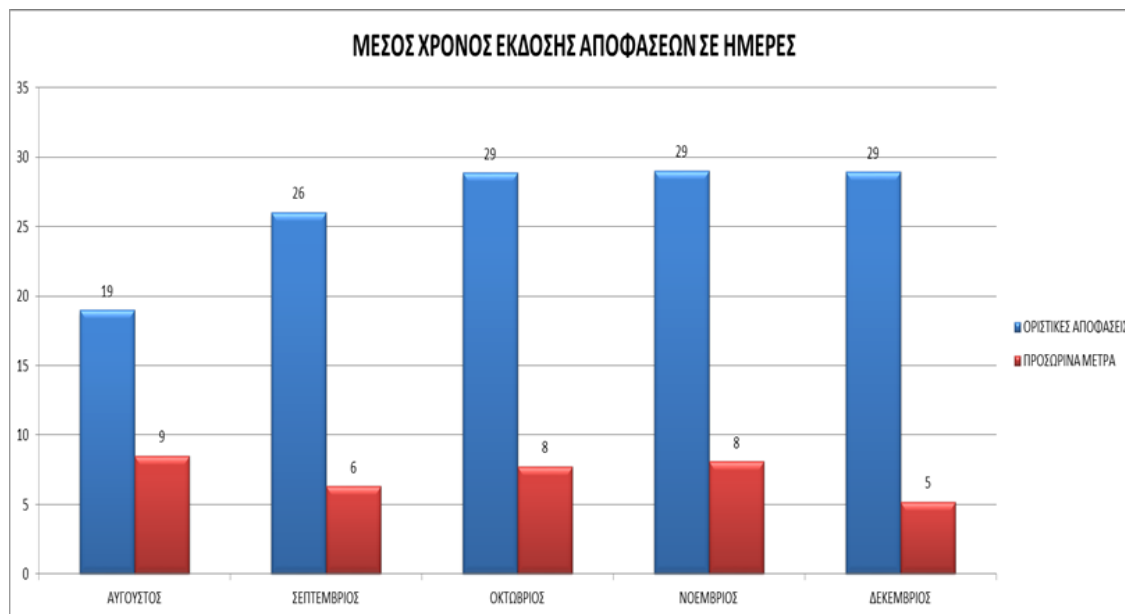
ΠΙΝΑΚΑΣ 8 ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΑΝΑ ΜΗΝΑ

ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ						
ΜΗΝΑΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	19	26	29	29	29	29
ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΜΕΤΡΑ	9	6	8	8	5	7

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

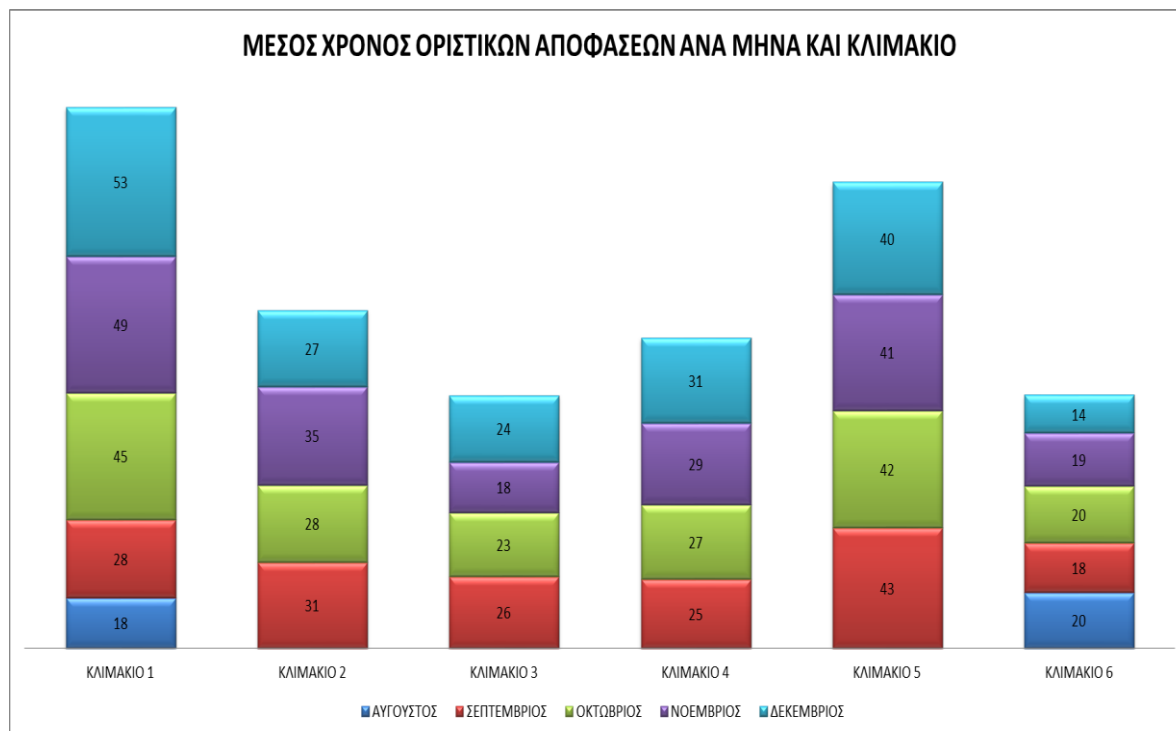

ΓΡΑΦΗΜΑ 11 : ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ ΣΕ ΗΜΕΡΕΣ

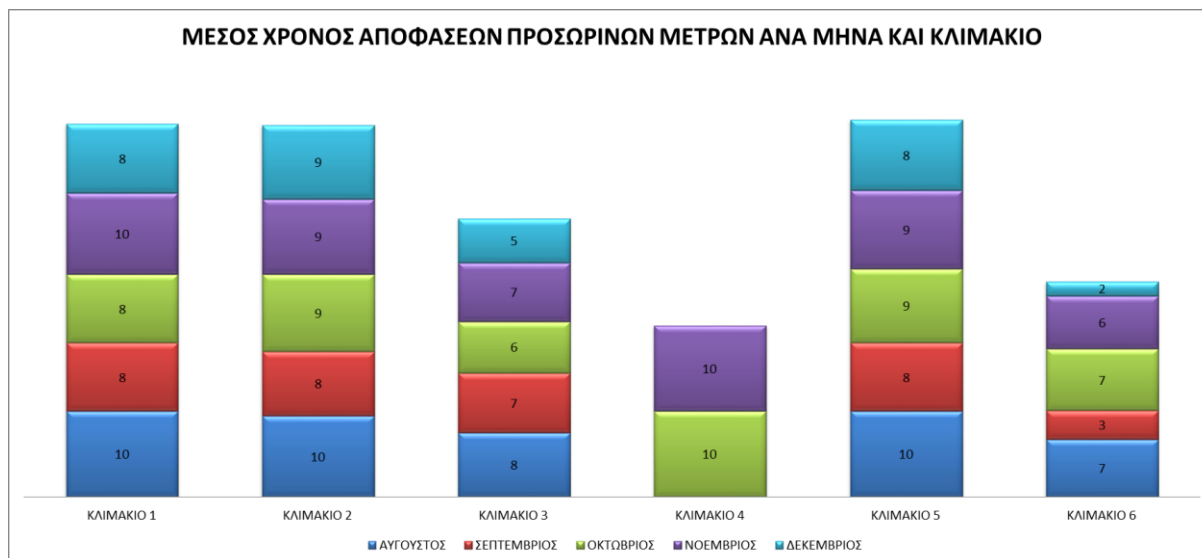

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 12: ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΚΙΟ

ΓΡΑΦΗΜΑ 13: ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΚΙΟ

3.1.8. ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Αναφορικά με τη δυνατότητα αίτησης παροχής δικαστικής προστασίας, κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης δημόσιας σύμβασης, επισημαίνεται πως κατά την περίοδο αναφοράς, δηλαδή από 26/6/2017 έως και 31/12/2017 και επί του συνόλου των διακοσίων δεκαοκτώ (218) οριστικών αποφάσεων που εξέδωσε η Αρχή έχουν υποβληθεί συνολικά:

- πενήντα τρεις (53) αιτήσεις αναστολών, εκ των οποίων σαράντα οκτώ (48) ενώπιον των Διοικητικών Εφετειών της χώρας και πέντε (5) ενώπιον του ΣΤΕ, ενώ από τις δεκατέσσερις (14) συνολικά αποφάσεις που εκδόθηκαν, δεκτές έγιναν μόνο τέσσερις (4), δηλαδή ποσοστό 1,83% επί του συνόλου των αποφάσεων της Α.Ε.Π.Π.
- μία (1) αίτηση ακυρώσεως, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 0,46% επί του συνόλου των αποφάσεων, για την οποία δεν έχει ακόμα εκδοθεί απόφαση.

Το μικρό ποσοστό των αποφάσεων της Α.Ε.Π.Π που προσβλήθηκαν δικαστικά και το ακόμα μικρότερο ποσοστό δικαστικών αποφάσεων, οι οποίες έκαναν δεκτά αιτήματα αναστολών συνιστούν τη βασική απόδειξη της ποιότητας, της αξιοπιστίας

και του κύρους των αποφάσεων της Α.Ε.Π.Π., αλλά και της επιστημοσύνης που χαρακτηρίζει τα εξειδικευμένα Μέλη της, χαρακτηριστικά που ενισχύονται περαιτέρω, λαμβανομένων υπόψη του όγκου και της πολυπλοκότητας των εξεταζόμενων υποθέσεων, αλλά και του μικρού αριθμού των υπηρετούντων Μελών της Αρχής, σε σχέση με τις νομοθετικές προβλέψεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΝΑΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ	ΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	ΔΕΚΤΕΣ	ΑΠΟΡ/ΚΕΣ	ΠΑΡΑΠ/ΚΕΣ	ΔΕΚΤΕΣ/ΣΥΝΟΛΟ
ΔΕΦΑΘ(ΙΒ)	3	2	0	1	1	-
ΔΕΦΑΘ (ΙΓ)	15	3	1	1	1	33,33%
ΔΕΦΑΘ (ΙΔ)	2	2	0	2	0	-
ΔΕΦ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	6	0	0	0	0	-
ΔΕΦ ΘΕΣ/ΚΗΣ	9	3	2	1	0	66,67%
ΔΕΦ ΠΑΤΡΩΝ	2	0	0	0	0	-
ΔΕΦ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	2	1	1	0	0	100%
ΔΕΦ ΛΑΡΙΣΑΣ	2	0	0	0	0	-
ΔΕΦ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	4	2	0	2	0	-
ΔΕΦ ΧΑΝΙΩΝ	3	0	0	0	0	-
ΣτΕ (Β)	5	1	0	1	0	-
ΣΥΝΟΛΑ	53	14	4	8	2	28,57%

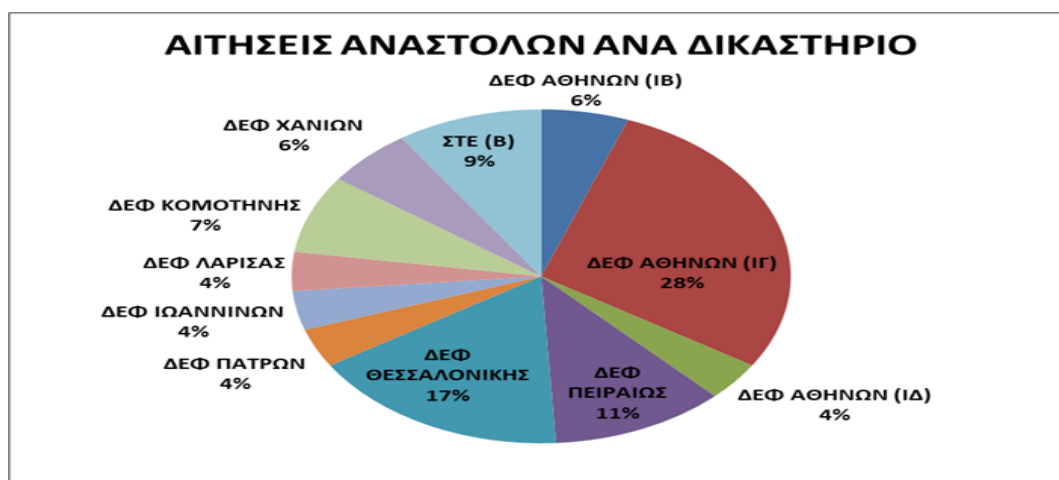
(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π., ίδια επεξεργασία)

ΓΡΑΦΗΜΑ 14: ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 15: ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΝΑΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ ΑΝΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ	ΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	ΔΕΚΤΕΣ	ΑΠΟΡ/ΚΕΣ	ΠΑΡΑΠ/ΚΕΣ	ΔΕΚΤΕΣ/ΣΥΝΟΛΟ
ΔΕΦ (ΙΔ)	1	0	0	0	0	-
ΣΥΝΟΛΑ	1	0	0	0	0	-

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π., ίδια επεξεργασία)

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΚΤΕΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ (%)

ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Α.Ε.Π.Π.	ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑΣΤΟΛΩΝ/ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ (%)	ΔΕΚΤΕΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑΣΤΟΛΩΝ/ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ (%)	ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ/ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	ΔΕΚΤΕΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ/ ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ (%)
218	24,31%	1,83%	0,46%	-

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π., ίδια επεξεργασία)

3.1.9. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τέλος ως προς την οικονομική διάσταση, ακολουθούν στοιχεία για:

- τη συνολική προϋπολογισθείσα αξία προσφυγών που εξετάστηκαν,
- τον επιμερισμό προϋπολογισθείσας αξίας ανά είδος σύμβασης,
- τη ροή υποθέσεων και εισπράξεων παραβόλου άρθρου 363 ν.4412/2016 ανά μήνα.

Έτσι, η συνολική προϋπολογισθείσα βάσει της προκήρυξης αξία των προσφυγών που ασκήθηκαν ανέρχεται στο ποσό των 353.872.028,57 ευρώ, ενώ η προϋπολογισθείσα αξία των οριστικών αποφάσεων της Α.Ε.Π.Π. ανήλθε στις 205.043.516,68 ευρώ.

Το παραπάνω ποσό καταμερίζεται ανά είδος σύμβασης ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΙΣΑ ΑΞΙΑ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΙΣΑ ΑΞΙΑ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ	104.535.417,92
ΥΠΗΡΕΣΙΑ	85.879.886,94
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	14.628.211,82
ΣΥΝΟΛΟ	205.043.516,68

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

Ως προς τη ροή των υποθέσεων και εισπράξεων του προβλεπόμενου υπέρ του Δημοσίου παραβόλου παρατηρείται σταδιακή αύξηση ανά μήνα, ως αποτέλεσμα και της αύξησης των προσφυγών, το οποίο έως το τέλος του 2017 ανήλθε στο ποσό ολικό των 290.196,69 ευρώ, όπως αποτυπώνεται στη συνέχεια:

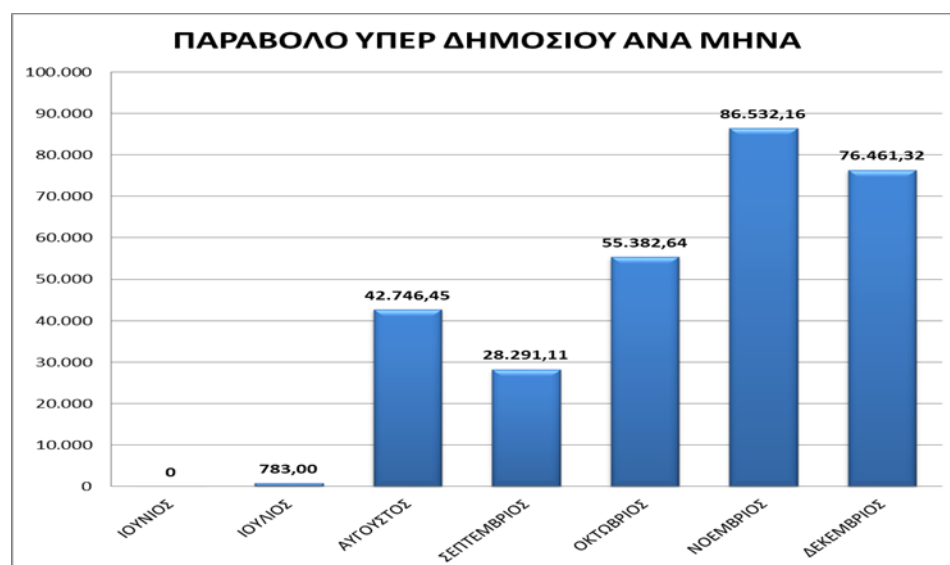
ΠΙΝΑΚΑΣ 13 : ΥΨΟΣ ΠΑΡΑΒΟΛΟΥ (σε €) ΑΝΑ ΜΗΝΑ

ΜΗΝΑΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΣΥΝΟΛΑ
ΠΑΡΑΒΟΛΟ ΥΠΕΡ ΕΛΛ. ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0	783,00	42.746,45	28.291,11	55.382,64	86.532,16	76.461,32	290.196,69
ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	1	8	47	58	87	102	118	421

Σημείωση: Αφορά τις προσφυγές που έχουν απορριφθεί από την ΑΕΠΠ με οριστική απόφαση.

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 16 : ΥΨΟΣ ΠΑΡΑΒΟΛΟΥ (σε €) ΑΝΑ ΜΗΝΑ

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

3.2. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Η Α.Ε.Π.Π στο ελάχιστο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από τη σύστασή της κατόρθωσε να δώσει ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα γραφής. Με δεδομένα τα κενά σε επίπεδο συγκρότησης, την ανεπαρκή στελέχωση και την αναγκαιότητα

παράλληλης ρύθμισης λειτουργικών θεμάτων κατόρθωσε, μέσω της συντονισμένης δράσης της και της εξειδίκευσης των Μελών της, να ανταπεξέλθει με αποτελεσματικότητα και ταχύτητα στις προκλήσεις και να ανταποκριθεί όχι μόνο με αμεσότητα, αλλά και με ποιότητα αποφάσεων στο πλήθος των προσφυγών που ανέλαβε. Τα παραπάνω συμπεράσματα, προκύπτουν:

- από το πλήθος των εκδοθεισών αποφάσεων (προσωρινών και οριστικών), ήτοι 359 αποφάσεις της,
- από το μικρό χρόνο διεκπεραίωσης, ο οποίος διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο στις είκοσι εννέα (29) ημέρες για τις οριστικές αποφάσεις και στις επτά (7) ημέρες για τις αποφάσεις προσωρινών μέτρων, χρόνος που παρέμεινε σταθερός στο πέρασμα των μηνών, παρά την αύξηση του όγκου των υποθέσεων και κρίνεται ως ελάχιστος με δεδομένη την δυσκολία και την πολυπλοκότητα των εξεταζομένων προσφυγών,
- από τον αριθμό των αποφάσεων που διεκπεραιώθηκαν σε μηνιαία βάση, ο οποίος παρουσιάζει σταθερή αύξηση, παρά τον παράλληλα αυξανόμενο αριθμό των υποθέσεων,
- από το μικρό αριθμό αποφάσεων που προσβλήθηκαν μέσω της δικαστικής οδού, ήτοι 24,31% επί του συνόλου των αποφάσεων της Α.Ε.Π.Π., και από το μικρό αριθμό των αποφάσεων αναστολής που έγιναν δεκτές, ήτοι 4 συνολικά μόνον, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 1,83% επί του συνόλου των αποφάσεων της Α.Ε.Π.Π. και
- από την πλήρη συμμόρφωση των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων προς τις αποφάσεις της Αρχής (με εξαίρεση το μικρό αριθμό όσων προσέφυγαν στα Δικαστήρια), διαπίστωση η οποία επιβεβαιώθηκε από το γενόμενο έλεγχο της Α.Ε.Π.Π. μετά την κοινοποίηση των αποφάσεών της, κατ' εφαρμογή της σχετικής διάταξης του άρθρου 359 ν.4412/2016.

Τα παραπάνω αποτελούν απόδειξη της ορθής κατεύθυνσης προς την οποία κινήθηκε ο εθνικός νομοθέτης. Με τον τρόπο αυτό, η Α.Ε.Π.Π. κατόρθωσε να εδραιωθεί ως Αρχή όχι μόνο αρμόδια αλλά και πραγματικά ανεξάρτητη, η οποία επέτυχε μέσα στους πρώτους έξι (6) μήνες της λειτουργίας της να προστατεύσει

τους διαγωνιζόμενους φορείς, αλλά και τις αναθέτουσες αρχές, ελαχιστοποιώντας παράλληλα το χρόνο επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν κατά τη διαγωνιστική διαδικασία.

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

Η Α.Ε.Π.Π., αξιοποιώντας την εμπειρία που αποκτήθηκε κατά τους πρώτους μήνες της λειτουργίας της και με σύμμαχο τα εξειδικευμένα στελέχη της, υποδέχεται το 2018 ωριμότερη και περισσότερο έτοιμη να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις και να κερδίσει το δύσκολο εγχείρημα που λίγους μόνο μήνες νωρίτερα έθεσε ο νομοθέτης σε ένα τομέα καίριας σημασίας για την ορθή λειτουργία ενός σύγχρονου κράτους δικαίου, αλλά παράλληλα πολύπλοκο, ευαίσθητο και ιδιαίτερα εκτεθειμένο στον κίνδυνο της διαφθοράς.

Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της Α.Ε.Π.Π και η εξασφάλιση έργου υψηλής ποιότητας αποτελούν τη λυδία λίθο για την επιτυχία του νέου αυτού οικοδομήματος. Απαραίτητες προϋποθέσεις προς την κατεύθυνση αυτή αποτελούν:

- η πλήρης στελέχωση της Αρχής και η αύξηση του προσωπικού που υπολείπεται σημαντικά σε σχέση με τις προβλέψεις του οργανισμού,
- η πλήρης αξιοποίηση ηλεκτρονικών εργαλείων για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της Α.Ε.Π.Π. και τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων και
- η συνεχής επιμόρφωση των στελεχών της, καθώς το αντικείμενο των δημοσίων συμβάσεων διέπεται από ένα δαιδαλώδες και συνεχώς μεταβαλλόμενο πλαίσιο.

Το θεσμικό πλαίσιο της Α.Ε.Π.Π. προορισμένο να υπηρετήσει τη διαφάνεια, την ασφάλεια δικαίου και την αποτελεσματικότητα στο στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων, έχει ήδη τεθεί προς κρίση και κριτική στους ενδιαφερόμενους φορείς, τις αναθέτουσες αρχές και τα διοικητικά δικαστήρια μέσα από το ποσοτικό και, κυρίως, ποιοτικό κατά την άποψή μας έργο που έχει παραχθεί και παράγεται καθημερινά.

Βασικοί νομικοί ή άλλοι προβληματισμοί και κρίσιμες αιτιάσεις που έχουν ως βάση και προοπτική την ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των κανόνων τόσο του ενωσιακού όσο και του εσωτερικού δικαίου και απαιτούν να απαντηθούν με πληρότητα αιτιολογίας, επιστημονική γνώση και εξειδικευμένα, ακόμη και τεχνική, κρίση, αποτελούν για την Αρχή και τα Μέλη της προαπαιτούμενο όρο για την επιτυχία

εδραϊωσή της στο δικαιοσύνη σύστημα της ελληνικής έννομης τάξης μέσα από την άσκηση της αρμοδιότητάς της.

Για το 2018 η Α.Ε.Π.Π επιδιώκει τη μεγαλύτερη συστηματοποίηση των διαδικασιών και της λειτουργίας της, με απώτερο στόχο να μετεξελιχθεί σε θεματοφύλακα της διαφάνειας στον τομέα των διαδικασιών ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων. Με σταθερό υποστήριγμα τον ν. 4412/2016, ο οποίος κατόρθωσε να κωδικοποιήσει ένα απαιτητικό και αποσπασματικό θεσμικό πλαίσιο και τη συμβολή της εξειδικευμένης και συντονισμένης προσπάθειας του Προέδρου, των Μελών και του προσωπικού, η Α.Ε.Π.Π. μπορεί να συμβάλλει με τρόπο αποφασιστικό στην προσπάθεια για εξορθολογισμό της διαχείρισης των δημοσίων πόρων, ενίσχυση της λογοδοσίας και της διαφάνειας με απώτερο στόχο ένα αληθινά σύγχρονο κράτος δικαίου.

Αθήνα, 31-3-2018

Ο Πρόεδρος της Αρχής

Φώτιος Θ. Κατσίγιαννης

Πρόεδρος Εφετών Δ.Δ. ε.τ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Από την εξάμηνη λειτουργία της Α.Ε.Π.Π. και τις εκδοθείσες αποφάσεις της και με το δεδομένο ότι κατ' αυτό το διάστημα η Αρχή είχε υλική αρμοδιότητα εξέτασης προδικαστικών προσφυγών επί διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων μόνον προμηθειών και υπηρεσιών, έχουν αναδειχθεί σημεία του ν.4412/2016 που, κατά την άποψή της, χρήζουν βελτίωσης δια νομοθετικής πρόβλεψης ή δια αποσαφήνισης αυτών, μέσω εγκυκλίων της δημοσίας διοίκησης ή και κατευθυντηρίων Οδηγιών της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 359 ν.4412/2016, ακολουθούν Παράρτημα Ι με προτάσεις της Αρχής για τη βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων και Παράρτημα ΙΙ με προτάσεις της Αρχής για τη βελτίωση της διαδικασίας εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ.

1) **Επί του άρθρου 86 παρ. 11 και 13 ν.4412/2016 (ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ):** Οι διατάξεις αυτές έχουν δημιουργήσει μείζονα σύγχυση για τους εξής λόγους: Εν πρώτοις δίνουν την εικόνα ότι καθιερώνουν αποκλειστική μεθοδολογία βαθμολόγησης προσφορών σε διαδικασίες με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά με βάση τη σχέση ποιότητας/τιμής, δηλαδή βάσει του συστήματος ΤΙΜΗ/ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΠΟ 100-120). Οι εν λόγω διατάξεις δεν καταλείπουν περιθώριο στην αναθέτουσα αρχή να μεταβάλει τη σχετική βαρύτητα της παραμέτρου της τιμής για την εξαγωγή της πλέον συμφέρουσας προσφοράς, ενώ δεσμευτικά επιβάλλει την απόδοση μεγαλύτερης βαρύτητας στην τιμή αντί των ποιοτικών κριτηρίων αξιολόγησης (μία έκπτωση κατά μέγιστο 16,67% αρκεί να εξισώσει πάντα την πλέον άριστα βαθμολογηθείσα προσφορά με αυτήν η οποία καλύπτει στοιχειωδώς τις τεθείσες ποιοτικές παραμέτρους).

Σημειωτέον, ότι σε αρκετούς διαγωνισμούς οι αναθέτουσες αρχές εφάρμοσαν άλλο σύστημα αξιολόγησης, με συχνότερο το σύστημα (ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ Χ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ Α) + (ΤΙΜΗ Χ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ Β), το οποίο επιτρέπει μεγαλύτερη ελευθερία επιλογής στη στάθμιση ποιότητας/κόστους.

Επιπλέον, πρέπει να τονιστεί ότι ουδόλως από τη συστηματική ερμηνεία του Ν. 4412/2016, ως και την ενωσιακή νομολογία προκύπτει σκοπός δέσμευσης των αναθετουσών αρχών να ακολουθούν αποκλειστικό σύστημα αξιολόγησης προσφορών στο πλαίσιο του κριτηρίου ποιότητας/τιμής, αντίθετα δίνουν έμφαση στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής να διαμορφώσει το επιμέρους σύστημα αξιολόγησής της αναλόγως των αναγκών της. Δεν προκύπτει, εξάλλου, με βεβαιότητα, αν το σύστημα της παρ. 11 και ιδίως της παρ. 13 του εν λόγω άρθρου

είναι υποχρεωτικό ή αν οι αναθέτουσες αρχές έχουν δυνατότητα να εφαρμόσουν και άλλα συστήματα με διαφορετικούς συντελεστές βαρύτητας στην τιμή.

Εξάλλου, ο όρος “συγκριτική τιμή” στις προμήθειες/υπηρεσίες δημιουργεί ιδιαίτερη σύγχυση στις αναθέτουσες αρχές, οι οποίες άλλες φορές τον εφαρμόζουν απλά ως “τιμή” και άλλες ως λόγο εκάστης τιμής προς τη χαμηλότερη προσφερθείσα τιμή.

Επιπλέον, η παρ. 13 αναφέρει τα βαθμολογούμενα κριτήρια ως “τεχνικές προδιαγραφές”, ενώ κατ’ ουσίαν εννοεί “κριτήρια αξιολόγησης” (όπως εξάλλου τα βαθμολογούμενα κριτήρια αναφέρονται στην παρ. 11) και δημιουργεί έτσι σύγχυση, διότι αφενός δίνει την εντύπωση ότι η παρ. 13 αναφέρεται σε άλλα βαθμολογούμενα κριτήρια από την παρ. 11, αφετέρου αγνοεί ότι οι δύο έννοιες δεν ταυτίζονται κατ’ ανάγκη, αφού μια διαδικασία μπορεί να έχει πλήθος υποχρεωτικών τεχνικών προδιαγραφών, ενώ μόνο ορισμένες από αυτές περαιτέρω συνιστούν και βαθμολογούμενα κριτήρια. Συγχρόνως, ειδικώς στις υπηρεσίες η χρήση του όρου “τεχνικές προδιαγραφές” για τα βαθμολογούμενα κριτήρια είναι και αδόκιμη, αφού τα κριτήρια αξιολόγησης, κατά κανόνα, δυσχερώς μπορούν να γίνουν κατανοητά ως “τεχνικές προδιαγραφές”.

Επιπρόσθετα σύγχυση επικρατεί και αναφορικά με το εδ. β’ της παρ. 13 του εν λόγω άρθρου, που αναφέρει ότι η προσφορά λαμβάνει τη βασική βαθμολογία 100 αν πληρούνται ακριβώς, σωρευτικά και συγχρόνως όλοι οι όροι των “τεχνικών προδιαγραφών” (που κατά τα παραπάνω σημαίνουν βαθμολογούμενα κριτήρια) και μετατρέπει στην πραγματικότητα τα κριτήρια ανάθεσης/αξιολόγησης σε κριτήρια ποιοτικής επιλογής (κατά παράβαση παγίας ενωσιακής νομολογίας), αφού, αν έστω και ένα από αυτά δεν πληρωθεί, δεν μηδενίζεται η προσφορά στο συγκεκριμένο κριτήριο, αλλά συνολικά και έτσι αποκλείεται άνευ ετέρου. Περαιτέρω, εξάλλου, επιτείνει τη σύγχυση μεταξύ κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, τεχνικών προδιαγραφών και κριτηρίων ανάθεσης.

Με βάση τα διαπιστωθέντα ως άνω προβλήματα προτείνεται η αποσαφήνιση των προπεριγραφέντων ζητημάτων δια κατευθυντήριας οδηγίας.

2) Επί του άρθρου 79 ν.4412/2016 (Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης-Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης-ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ): Πρέπει να

καταστεί σαφές ότι τα ερωτήματα που περιλαμβάνονται στα παραπάνω έντυπα που επισυνάπτει η αναθέτουσα αρχή δεν θεσπίζουν νέους όρους αποκλεισμού ή νέα κριτήρια ποιοτικής επιλογής από όσα μνημονεύει με σαφήνεια η διακήρυξη, αλλά αντίθετα ότι απαντώνται μόνο όταν ανταποκρίνονται σε κάποια πρόβλεψη αυτής καθαυτής της διακήρυξης. Το ζήτημα εξάλλου έχει ήδη κριθεί από την Α.Ε.Π.Π. με αποφάσεις της που επικυρώθηκαν δικαστικά, πλην όμως εξακολουθεί να υπάρχει σύγχυση.

Ο λόγος είναι ότι οι αναθέτουσες αρχές συχνά εντάσσουν το ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ στη διακήρυξη αυτούσιο, όπως υφίσταται ανηρητημένο στην πρότυπη εκδοχή του, χωρίς να διαγράφουν τα ερωτήματα που δεν ανταποκρίνονται στη διακήρυξη ή πολλές φορές παραλείπουν να διαγράψουν άσχετα με τη διακήρυξη ερωτήματα, ενώ άλλες πάλι φορές παραπέμπουν γενικώς και αορίστως στα πρότυπα.

Έτσι, συχνά υφίστανται στο ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ ερωτήματα περί κριτηρίων αποκλεισμού που δεν προβλέπονται στη διακήρυξη, με αποτέλεσμα να μην γνωρίζουν ούτε οι μετέχοντες ούτε οι αναθέτουσες αρχές αν πρέπει ή όχι να συμπληρωθούν, να παρέχουν οι μετέχοντες μη χρήσιμες και μη αναγκαίες πληροφορίες ή ακόμη και να απαντούν, προδήλως εσφαλμένα, σε ερωτήματα περί κριτηρίων ποιοτικής επιλογής ασυμβίβαστα με το αντικείμενο της διακήρυξης (επί παραδείγματι έχει τεθεί ζήτημα μη απάντησης ερωτήματος περί εφοδιαστικής αλυσίδας σε διαγωνισμό υπηρεσίας φύλαξης).

Ως εκ τούτου προτείνεται η αποσαφήνιση του ζητήματος προς τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς δια κατευθυντήριας οδηγίας.

3) Επί των άρθρων 75, 78 και 82 ν.4412/2016 (Κριτήρια επιλογής, Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων, Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και Πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης): Το άρ. 78 παρ. 1 ν. 4412/2016 προβλέπει τη δυνατότητα στήριξης σε ικανότητες τρίτων οικονομικών φορέων για τα κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρ. 75 παρ. 3 ν.4412/2016 και τα κριτήρια περί την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα του άρ. 75 παρ. 4 του ίδιου νόμου.

Τα πρότυπα ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης σαφέστατα συνιστούν αποδεικτικά μέσα κατοχής προσόντων περί την τεχνική και

επαγγελματική ικανότητα, που προκύπτει και από το ότι εντάσσονται στην Ενότητα 5 (άρ. 79-83 Ν. 4412/2016) Κανόνες Απόδειξης Ποιοτικής Επιλογής (Τμήματος II, Τίτλου 3, Βιβλίου Ι), το δε άρθρ. 80 παρ. 1 εδ. β' Ν. 4412/2016 τα αναφέρει ως "αποδεικτικά μέσα", ενώ στο προηγούμενο ακριβώς εδάφιο (άρ. 80 παρ. 1 εδ. α') αναφέρεται στα κριτήρια επιλογής των άρθρ. 75-76 και έτσι επιβεβαιώνει ότι τα πρότυπα αυτά αποδεικνύουν κριτήρια ποιοτικής επιλογής.

Περαιτέρω, το άρθρο 75 παρ. 1 αναγνωρίζει αποκλειστικά και μόνο τρεις κατηγορίες κριτηρίων επιλογής: **α.** περί την καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας (που αποδεικνύεται με εγγραφή στα επαγγελματικά/εμπορικά μητρώα), **β.** περί την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και **γ.** περί την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.

Είναι πρόδηλο ότι τα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης και ποιότητας δεν μπορούν παρά να αναφέρονται στο παραπάνω κριτήριο **γ.**, δηλαδή ως προς την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, άρα όταν η διακήρυξη τα απαιτεί, είναι δυνατή, κατ' άρθρ. 78 παρ. 1 Ν. 4412/2016, η στήριξη σε ικανότητες τρίτων (δάνεια εμπειρία). Όμως, αφενός το γεγονός ότι δεν αναφέρονται ρητά, όπως η εμπειρία στο άρθρ. 75 παρ. 4 περί κριτηρίων τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, αφετέρου ότι τα πρότυπα τεύχη της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. τα αναφέρουν σε διαφορετική παράγραφο από τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής ως προς την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα και στη συνέχεια στον πρότυπο όρο περί στήριξης σε ικανότητες τρίτων παραπέμπουν στην παράγραφο περί κριτηρίων ποιοτικής επιλογής ως προς την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα και όχι και στην αμέσως επόμενη παράγραφο περί προτύπων, έχουν οδηγήσει σε πολλές περιπτώσεις τις αναθέτουσες αρχές να μην αναγνωρίζουν και αποδέχονται στήριξη τρίτων οικονομικών φορέων ως προς τα πρότυπα αυτά και να αποκλείουν προσφορές.

Τούτο όμως, εκτός από αντίθετο στον ίδιο τον νόμο, στην έννοια των προτύπων αυτών, ως και στη συστηματική διάρθρωση του ν. 4412/2016, είναι και αντιφατικό, αφού αναγνωρίζεται στήριξη σε τρίτους φορείς για το προσωπικό που θα απασχοληθεί, τις προηγούμενες συμβάσεις και τα τεχνικά μέσα. Άρα είναι αποδεκτή η προσφορά ενός οικονομικού φορέα χωρίς προσωπικό, μέσα και καμία δική του εμπειρία, αλλά, παρ' όλα αυτά θα πρέπει τα πρότυπα διαχείρισης να τα κατέχει επ' ονόματι του (παρότι θα εκτελέσει τη σύμβαση με τεχνικά μέσα και

διαδικασίες που θα υλοποιεί το προσωπικό άλλου οικονομικού φορέα). Το αποτέλεσμα αυτό είναι σαφές ότι καταστρατηγεί την ίδια τη χρησιμότητα των προτύπων αυτών, ως και την αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων.

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω προτείνεται δια νομοθέτησης η επίλυση του προπεριγραφέντος ζητήματος.

4) Επί του άρθρου 73 παρ. 4 ν. 4412/2016 (ΔΥΝΗΤΙΚΟΙ) ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ: Η διάταξη αναφέροντας ότι οι αναθέτουσες “μπορούν να αποκλείουν” δημιουργεί σύγχυση περί του νοήματός της και συγκεκριμένα αν εκλαμβάνεται ότι οι αναθέτουσες απλώς μπορούν να εντάξουν τους λόγους αποκλεισμού της παρ. 4 στη διακήρυξη και τότε, εφόσον πληρούνται, υποχρεούνται να αποκλείσουν (δηλαδή η λέξη “μπορούν” αναφέρεται αποκλειστικά και μόνο στην ένταξη του λόγου αποκλεισμού στη διακήρυξη, οπότε πρόκειται για “δυνητικούς λόγους αποκλεισμού”) ή αν εκλαμβάνεται αφενός ότι μπορούν να τους εντάξουν ή όχι στη διακήρυξη, αφετέρου ότι περαιτέρω έχουν διακριτική ευχέρεια να αξιολογήσουν και να σταθμίσουν αν η τυχόν πλήρωσή τους (εφόσον βέβαια τους έχουν εντάξει) είναι τόσο βαρείας σημασίας, ώστε να αποκλείσουν την προσφορά ή αντίστροφα να κρίνουν ότι, παρά την πλήρωσή τους, δεν υφίσταται κίνδυνος, βάσει των πραγματικών συνθηκών της εκάστοτε περίπτωσης, από την τυχόν ανάληψη της προκείμενης σύμβασης από τον συγκεκριμένο οικονομικό φορέα (οπότε πρόκειται για “λόγους δυνητικού αποκλεισμού”).

Τονίζεται ότι η εκδοχή που συμφωνεί περισσότερο με τα ίδια τα αιτιολογικά σημεία του Προοιμίου της ενωσιακής Οδηγίας 2014/24/ΕΕ είναι η δεύτερη, δηλαδή ότι η αναθέτουσα αρχή, ως η πρωτίστως ενδιαφερόμενη, θα πρέπει να έχει σταθμιστική, αξιολογική και εκτιμητική ευχέρεια όχι μόνο να προβλέψει ή όχι καταρχήν τους λόγους αυτούς στη διακήρυξη, αλλά και για να κρίνει αν η τυχόν πλήρωση κάποιου ή περισσοτέρων από αυτούς διακινδυνεύει τα συμφέροντά της, ως και το ευρύτερο δημόσιο συμφέρον. Σημειωτέον, ότι η ΑΕΠΠ έχει επιβεβαιώσει την τελευταία αυτή ερμηνευτική εκδοχή.

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω προτείνεται δια νομοθέτησης η επίλυση του προπεριγραφέντος ζητήματος.

5) Επί του άρθρου 36 Ν. 4412/2016 και Υ.Α. 56902/215/2017: Πρέπει να αποσαφηνιστεί, πέραν πάσης αμφισβήτησης και διατύπωσης επιδεχόμενης αντίθετες ερμηνείες, ότι η προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή συνιστά αποκλειστικό, υποχρεωτικό και αναγκαίο τρόπο υπογραφής κάθε υπεύθυνης δήλωσης, άρα και του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ, ως και κάθε εγγράφου συντασσόμενου από κάποιον οικονομικό φορέα (άρα και των ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ των τρίτων οικονομικών φορέων που πρέπει να υπογράφονται από τους ίδιους), το οποίο υποβάλλεται σε διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης μέσω ΕΣΗΔΗΣ (συμπεριλαμβανομένης και της προδικαστικής προσφυγής), κάθε δε άλλος τρόπος υπογραφής βεβαιωμένης ή μη, πρέπει να επιφέρει άνευ ετέρου το απαράδεκτο του εγγράφου. Και ναι μεν η σχετική Υ.Α. αναφέρει ότι τα ως άνω έγγραφα υπογράφονται με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, ωστόσο όμως έχει παρατηρηθεί πολλές φορές το φαινόμενο, διακηρύξεις να μην προβαίνουν σε σαφή αναφορά επί του ζητήματος, να αναφέρουν την προϊσχύσασα Υ.Α. ή να καταλείπουν το ζήτημα ασαφές, με αποτέλεσμα να εγείρονται αμφισβητήσεις με επιχείρημα την αρχή της τυπικότητας.

Ως εκ τούτου προτείνεται η αποσαφήνιση του ζητήματος προς τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς δια κατευθυντήριας οδηγίας.

6) Επί του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 7 ν. 4412/2016 “ΕΝΝΟΙΑ “ΕΡΓΟΥ”: Η γενική διατύπωση της διάταξης που αναφέρεται μεταξύ άλλων και σε “...επισκευές - συντηρήσεις κατά τη λειτουργία ..., ιδίως στις κατηγορίες υδραυλικών, ηλεκτρομηχανολογικών ,... πρασίνου, καθαρισμού και επεξεργασίας νερού, ... ανελκυστήρων, ηλεκτρονικού εξοπλισμού ...”, έχει δημιουργήσει ιδιαίτερη σύγχυση, καθώς υφίσταται ένα πλήθος συχνών υπηρεσιών, όπως τακτικές συντηρήσεις ανελκυστήρων, καυστήρων, κολυμβητηρίων (έλεγχος ποιότητας νερού), τακτικής συντήρησης πρασίνου (π.χ. κλαδέψεις κλπ), συντήρησης και αναβάθμισης συστημάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών (ακόμη και αναβάθμισης λογισμικού), εκτυπωτικών μηχανημάτων κ.λπ., για τις οποίες καταλείπεται σοβαρή αμφιβολία στο πρόσωπο των αναθετουσών αρχών περί του αν πρόκειται για “έργα”, με αποτέλεσμα να υφίσταται και σύγχυση περί των εφαρμοστέων και ακολουθητέων διαδικασιών (έργου ή υπηρεσίας). Και βέβαια σε ορισμένες εκδοχές τους, οι εργασίες επισκευής ή συντήρησης στις παραπάνω κατηγορίες ενδέχεται όντως να

συνιστούν έργο (επί παραδείγματι επιχωματώσεις και ανακατασκευή αλσών, εφαρμογή μελέτης αντικατάστασης τμημάτων υδραυλικού δικτύου, σύνθετα ηλεκτρονικά έργα κ.λπ.), ωστόσο φρονούμε πως ουδέποτε ήταν σκοπός του νομοθέτη να εντάξει αυτές τις υπηρεσίες στην έννοια του έργου.

Όμως η σύμπτωση του όρου “επισκευές-συντηρήσεις” με τη γενικόλογη αναφορά στις ανωτέρω κατηγορίες δημιουργεί το παραπάνω αποτέλεσμα, ενώ το επιχείρημα πως το ίδιο σημείο της διάταξης αναφέρεται σε “εφαρμογή μελέτης” δεν αρκεί για την αποσαφήνιση, αφού προτάσσεται ο ομοίως γενικόλογος όρος “εργασίες”, ως και ο όρος “ιδίως” (*“Η εκτέλεση των εργασιών του προηγούμενου εδαφίου απαιτεί ιδίως την εφαρμογή μελέτης...”*).

Κατ’ ακολουθία των ανωτέρω προτείνεται δια νομοθέτησης η επίλυση του προπεριγραφέντος ζητήματος, συνεκτιμώντας την παραχθείσα νομολογία των Δικαστηρίων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ.

1) Επί του άρθρου 365 παρ.4 εδ.β ν.4412/2016 (Διαδικασία εξέτασης της προσφυγής): Δοθέντος ότι η προδικαστική προσφυγή δεν εξετάζεται σε δημόσια συνεδρίαση (συζήτηση), αλλά σε κλειστή εν συμβουλίω διαδικασία, στην οποία δεν παρίστανται τα μέρη, η σχετική ρύθμιση, με την οποία ορίζεται ότι η πράξη του προεδρεύοντος του κλιμακίου, με την οποία καθορίζεται η ημέρα και ώρα εξέτασης της προσφυγής, κοινοποιείται στον προσφεύγοντα, στην αναθέτουσα αρχή και στον έχοντα δικαίωμα παρεμβάσεως, στερείται σκοπιμότητας, λαμβανομένου μάλιστα υπόψη ότι η παράλειψη των ως άνω κοινοποιήσεων ούτως ή άλλως δεν δημιουργεί ουσιώδη τύπο της διαδικασίας και δεν επάγεται ακυρότητα της απόφασης της ΑΕΠΠ επί της προσφυγής. Ως εκ τούτου προτείνεται η κατάργηση της κοινοποίησης της ανωτέρω Πράξης προσφεύγοντα, στην αναθέτουσα αρχή και στον έχοντα δικαίωμα παρεμβάσεως.

2) Επί του άρθρου 367 παρ.1 ν.4412/2016 (Διαδικασία λήψης απόφασης): Για τους ίδιους λόγους τα δύο στάδια, των σαράντα (40) ημερών έως τη συζήτηση της προσφυγής και είκοσι (20) ημερών για την έκδοση της απόφασης προτείνεται να ενοποιηθούν και να απαλειφθεί ο διαχωρισμός τους, έτσι ώστε η συνολική προθεσμία για την έκδοση της απόφασης της ΑΕΠΠ να ανέρχεται σε εξήντα (60) ημέρες από την ημερομηνία εξέτασης της προσφυγής.

3) Επί του άρθρου 362 παρ. 3 ν.4412/2016 (Άσκηση προσφυγής – Άσκηση παρέμβασης): Να δοθεί δυνατότητα άσκησης παρέμβασης από τρίτον στην περίπτωση που προσβάλλονται με την προδικαστική προσφυγή όροι της διακήρυξης.

4) Επί του άρθρου 363 παρ. 5 ν.4412/2016 (Παράβολο): Να τροποποιηθεί η σχετική διάταξη έτσι ώστε το παράβολο να επιστρέφεται στο σύνολό του σε περίπτωση που κρίνεται δεκτή εν όλω η προδικαστική προσφυγή, να επιστρέφεται κατά το μέρος που κρίνει το Κλιμάκιο σε περίπτωση που δέχεται εν μέρει την προδικαστική προσφυγή και να καταπίπτει στην περίπτωση που κρίνεται απορριπτέα η προδικαστική προσφυγή.